Jaargang 110. Vrijdag, 14 November 1851.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

AANBESTEDING.

Op WOENSDAG den 19den November 1851, des middags te twaalf uur, in een der Apartementen van het Provinciehuis te *Groningen*, zal, door den STAATSRAAD, COMMISSARIS des KONINGS, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der LEDEN van GEDEPUTEERDE STATEN, in het bijzijn van den HOOFD-INGENIEUR van den WATERSTAAT in het 1e Distrikt, onder nadere approbatie, in het openbaar, worden aanbesteed:

Het Leveren van benoodigde materialen, op den provincialen Weg van Winschoten *naar de* Morijge, *bestaande in 300 teerling ellen geslagen keijen.*

De Aanbesteding zal geschieden bij *enkele Inschrijving.*

Het Bestek, waarnaar deze Aanbesteding zal plaats hebben, zal ter lezing liggen in het Provinciehuis te *Groningen*, in het Gemeentehuis te *Winschoten* en aan het Bureau van den Hoofd-Ingenieur voornoemd, bij welken laatstgenoemde tevens nadere inlichtingen kunnen bekomen worden.

GRONINGEN, 10 November 1851.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornd.,
VAN LIMBURG STIRUM.

NIEUWSTIJDINGEN.

ITALIE.

In politieke kringen te Rome spreekt men thans van de definitive regeling van het bestuur van den Kerkelijken Staat, als nu binnen kort zullende plaats hebben. Sedert twee jaren is alles in voorloopigen staat; de regeringsbesluiten dragen de onderteekening van den *pro*-secretaris van staat, en van de *pro*-ministers, en in de meeste legatiën wordt door apostolische commissarissen het bewind gevoerd. Men zegt ook dat de kardinaal *Antonelli* den Oostenrijkschen gezant officiëel gevraagd heeft, of zijne regering zou willen afstand doen van het werkdadig aandeel, hetwelk in de door Oostenrijksche troepen bezette gewesten, door de Oostenrijksche militaire overheid wordt uitgeoefend, zoo als bij voorbeeld ten opzigte der hooge politie; dewijl in dat geval kardinalen en andere aanzienlijke personen van het Roomsche hof naar de provinciën zouden kunnen worden gezonden, om er, als legaten of delegaten, het overheidsgezag in vollen omvang uit te oefenen. Men noemt reeds personen, die met zoodanige zending zouden belast worden.

— Men meldt uit Turijn, dat de hoogl. *Nuytz* aldaar, wiens werk over het kanonieke regt, zoo als men weet, door den Roomschen Stoel op den *Index* geplaatst is, zijne lessen geopend heeft onder een' grooten toevloed van studenten van alle faculteiten, geleerden, hoogleeraren, advokaten en zelfs onderscheidene geestelijken, en bij die gelegenheid eene verdedigingsrede gehouden heeft, welke door de aanwezige toehoorders met levendigen en warmen bijval ontvangen werd. De geheele stoet geleidde hem vervolgens met geestdrift tot aan zijne woning.

DUITSCHLAND.

De toestand des Konings van Hannover verergert, en men gelooft niet dat de vorst zich weder met 's lands zaken zal kunnen bezig houden. Men is bevreesd dat de kroonprins vrij ongunstig denkt over de liberale rigting, door Hannover in den jongsten tijd gevolgd.

(Volgens de laatste tijdingen uit Hannover, namen de krachten van den ouden Koning meer en meer af, en kon men nog slechts weinig hoop koesteren op zijn behoud.

Bij de tegenwoordige politieke krisis in Hannover zou de dood van den grijzen vorst daar van de grootste gevolgen kunnen zijn.)

— Het hof van assises te Tweebruggen (Beijeren) heeft meer dan honderd personen, die voortvlugtig zijn, den 2den Nov. ter dood veroordeeld, omdat ze deel aan de revolutie genomen hebben.

— In de nabijheid van Frankfort is een depôt ontdekt van 2000 geweren. Zij schijnen afkomstig uit den 30jarigen oorlog.

— In de Wurtembergsche Kamer van Afgevaardigden maakte de verklaring van den heer *Pfeifer*, dat hij namelijk tegen de remplacering was, wijl hij geen leger van enkel proletariers wenscht, veel indruk. Meer echter nog in de kazernen, en de afgevaardigde werd reeds gewaarschuwd, op zijne hoede te zijn tegen de verbittering der officieren, die zijne verklaring hoogst beleedigend voor het leger noemen.

— De tweede lezing der nieuwe, zeer beperkte kieswet is in de Kamer van Brunswijk met 28 tegen 21 stemmen doorgegaan, op de bedreiging der regering, „dat ze, bij niet aanneming, beroep zou doen op den Duitschen Bondsdag, en van die vergadering de afschaffing der bestaande wet zou verzoeken."

— Van de zijde van Holstein en van *Luxemburg* is in de Bonds-vergadering geprotesteerd tegen elke bemoeijing derzelve met de binnenlandsche instellingen der afzonderlijke Staten.

Van die zijde is verder verklaard, dat men op geene bijdragen, ten behoeve der Duitsche oorlogsvloot, kan rekenen, en dat zij ook niet hebben medegewerkt tot het besluit ter vereeniging van een Bonds-leger in de nabijheid van Frankfort.

WEENEN, 8 November.

Onze dagbladen maken melding van een' brief, welke door een' hoog geplaatsten Engelschman aan een' der Fransche gezanten bij eene der noordsche mogendheden is geschreven, en waarin is gewaagd van het verschil, 't welk in de gedragingen van *Kossuth* te Marseille en in Engeland is waargenomen. Daarin komt voor, dat de Koningin op het aanhouden van haren gemaal, haren minister lord *Palmerston* ernstig heeft aanbevolen, om in het belang van de Kroon en van dat der andere souvereinen, welke zoo zeer worden bedreigd door de voortdurende woelingen der demagogen, zich met *Kossuth* te verstaan, ten einde hem de meest mogelijke omzigtigheid in zijne aanspraken aan te raden. De minister heeft daarop een vertrouwd persoon naar Southampton gezonden, en diens mondgesprek met den uitgeweken Hongaar heeft nog plaats gehad aan boord van het stoomschip, 't welk hem naar Engeland had overgebragt. De uitkomst is bekend. Met onze constitutie en met de gebruikelijke omzigtigheid onzer souvereinen (dus vervolgt de briefschrijver, die lord *A.* wordt genoemd) zal Oud-Engeland nog langen tijd het hoofd kunnen bieden aan dien langzaam werkenden, maar gevaarlijken arbeid, welke zoo vele Europesche Regeringen heeft ondermijnd."

BERLIJN, 8 November.

Bij besluit van den minister van binnenlandsche zaken, zullen de Duitsch-Katholijke gemeenten in het rijk, voortaan geenerlei onderstand van eenige overheid meer bekomen, op grond, dat zij niet als godsdienstig-kerkelijke, maar veel meer als staatkundige vereenigingen moeten beschouwd worden, wier streven is, omverwerping der maatschappelijke orde.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 9 November.

De commissarissen der tentoonstelling hebben bevonden, dat het overschot der ontvangsten bedraagt 150,000 p. st. (achttien tonnen gouds), hetgeen ongeveer 100,000 p. st. minder is dan men verwachtte, terwijl de uitgaven daarentegen veel grooter geweest zijn dan men dacht, en de bouwmeesters zullen nog 35,000 p. st. te ontvangen hebben, ofschoon het contract, letterlijk genomen, hiertoe geen aanleiding geeft. De commissarissen zeggen vervolgens, dat zij geene magt bezitten, om de aanwending van de overgeschoten gelden te bepalen, en dat, indien zij die bezaten, zij niet zouden weten wat te doen. Hunne aanbeveling is, *iets* te doen tot algemeen nut, zoowel voor het binnen- als het buitenland, doch aan te geven, waarin dat *iets* zou moeten bestaan, schijnt buiten het bereik hunner vermogens te liggen.

De *Times* spreekt van een physisch museum, met eene verzameling voorwerpen van kunsten en wetenschappen verbonden, en daarenboven van eenen wintertuin, doch eindigt met te vragen: „dat iemand ons zegge wat te doen, en het zal aan geene middelen ter uitvoering ontbreken." Men bemerkt dus, dat het eigenlijk hapert aan een *idée*. Indien iemand gelukkig genoeg is hierin te kunnen voorzien, wacht hem welligt een groot fortuin, even als de ontwerper en bouwmeesters van het tentoonstelling-lokaal. — Men maakt echter uit een en ander op, vooral uit de goedkeuring der genomen besluiten door lord *John Russell* en graaf *Granville*, dat het glazen gebouw zal blijven bestaan, en men geeft te kennen, dat de Koningin dit gaarne zou zien.

— *Kossuth* heeft aan het Hongaarsche comité van Birmingham beloofd, dat hij zich Maandag derwaarts zal begeven, om gebruik te maken van het hem aangeboden diner, hetwelk echter, zooals men zegt, geene staatkundige beteekenis zal hebben.

Voor een paar dagen heeft *Kossuth* een tweede onderhoud met *Mazzini* gehad, en eene deputatie van het comité der „vrienden van Italië" bij zich ontvangen, welke krachtig aandrong op de vorming van een vereenigd comité van Italiaansche en Hongaarsche vrienden. *Kossuth* was niet weinig in de verlegenheid, wat hij hierop zeggen zou; zijn antwoord was dan ook half ontwijkend en verpligtte hem tot niets.

— Van de Kaap de Goede Hoop luiden de berigten tot den 1sten Oct., thans met het stoomschip *Bosphorus* aangebragt, steeds meer verontrustend. De opstand en de vijandelijkheden hebben zich nu aldaar reeds van den mond van de Buffalo-rivier tot de landstreek van Mosbeth en de Basutos verspreid, en heeft de Britsche strijdmagt in de jongste aanvallen, welke door de Hottentotten en Kaffers, op verschillende punten, op dezelve gedaan en waarbij deze zich onder anderen van eene zekere soort van bloedhonden bediend hebben, zeer gevoelige verliezen geleden. Ten gevolge dier verliezen, waren de inwoners van Graham's Town reeds genoodzaakt geworden om, ter bewaking en beveiliging van hunne naburig gelegene landerijen, uit hun midden enkele afdeelingen voet- en paardenvolk te kiezen. Intusschen was in de Kaapstad de prijs van het brood reeds 50 pCt. gerezen, en verwachtte men, bij de aankomst van nog meer troepen en het langer voortduren dier onlusten, nog verdere rijzing en meer schaarschte van hetzelve.

— De met het stoomschip *Atlantic* ontvangen berigten uit New-York van den 26sten Oct. zijn van weinig algemeen belang.

Daar er zich weder sporen hadden opgedaan van eene onderneming van fortuinzoekers uit de Ver. Staten tegen Mexiko, in welks noordelijk gedeelte weder veel verwarring heerscht, heeft de President der Ver. Staten daartegen den 22sten Oct. eene proclamatie uitgevaardigd.

Van den 10*den*. De nasporingen ter ontdekking van sir *John Franklin* zullen eene nieuwe rigting volgen. Volgens de meening van kapitein *Kellett* zoude het mogelijk zijn, dat de *Erebus* het kanaal van Wellington was ingevaren, om door de IJszee de Behringstraat te bereiken. Men is dus voornemens den 18den Nov. van Londen naar Petersburg te stevenen, vervolgens langs de rivier Kolyma naar Siberië te reizen en bij de Samojeden raadgevingen in te winnen nopens de te ondernemen nasporingen, die twee of drie jaren zouden duren.

FRANKRIJK.

PARIJS, 8 November.

Van de *vijftien* leden der commissie tot onderzoek van het wetsontwerp tot vernietiging der kieswet van den 31sten Mei hebben *dertien* leden zich voorwaardelijk en krachtig voor de eenvoudige verwerping van het ontwerp verklaard. De twee eenige leden, die gunstig voor het voorstel gestemd waren, zijn de heeren *Larochejaquelein* en *Grévy*. Het resultaat der discussie in de bureaux heeft gisteren tot buitengewoon levendige gesprekken in de Wetgevende Vergadering aanleiding gegeven. Overigens heeft de Kamer gisteren hare beraadslagingen voortgezet over de begrooting van openbaar onderwijs, en heden over het budget van buitenlandsche zaken.

Nu de Vergadering in hare zitting van Dingsdag de urgentie van het wets-ontwerp tot herstelling van het algemeen stemregt heeft verworpen, moet het op de gewone wijze behandeld worden, en dus niet alleen drie malen, telkens na vijf dagen tusschentijds, in openbare beraadslaging worden gebragt, maar ook naar den staatsraad, om onderzoek en advies, worden verzonden; zijnde in de wet tot organisering van den staatsraad uitdrukkelijk bepaald, dat de Wetgevende Vergadering, uitgezonderd eenige bepaaldelijk aangewezen gevallen, de bij haar van regeringswege ingediende wets-ontwerpen, waarop de staatsraad nog niet gehoord is, aan dit collegie ten onderzoek verzendt. Deze verzending zou echter eene vertraging van eenige weken hebben te weeg gebragt, en de Vergadering heeft, in strijd met haar vorig besluit, in de zitting van eergisteren besloten, dat het wets-ontwerp onmiddellijk naar de afdeelingen verzonden en aldaar den volgenden dag reeds in behandeling zou gebragt worden. Dit besluit is met geringe meerderheid genomen, en werd door de geheele Montagne ondersteund, terwijl een groot aantal leden der regterzijde aan de stemming geen deel namen.

Dit levert het bewijs op dat de meerderheid de spoedige afdoening van het wets-ontwerp wenscht, en de vraag der herstelling van het algemeen stemregt, die zoozeer geschikt is om onder het volk gisting te weeg te brengen, niet lang onbeslist wil laten.

— Het bekende voorstel der questors is naar eene speciale commissie verzonden, die Maandag den minister van binnenlandsche zaken zal uitnoodigen hare zitting bij te wonen tot het geven van inlichtingen.

Men zegt dat 200 vertegenwoordigers tot de vereeniging der Pyramides behoorende, zich formeel verklaren *tegen* het voorstel der questors.

De wijze, waarop de Bonapartische bladen het voorstel der questors bestrijden, toont aan, welken indruk het op het Elysée maakt. Men gelooft echter niet dat het aangenomen zal worden, daar de conservatie partij en de linkerzijde er tegen zijn.

— Als een bewijs van den ongunstigen toestand, waarin zich de boekhandel op dit oogenblik bevindt, beschouwt men het volgende middel, hetwelk hij heeft aangegrepen om het debiet der boeken te vermeerderen. In sommige koffijhuizen namelijk ontvangen die bezoekers, welke ten minste voor een franc vertering maken, gratis een deeltje van de werken van *V. Hugo*, *Balzac*, *Dumas*, *Léon Gozlan*, enz. op hunne vertering toe.

Van den 9den. De generaal *Magnan* heeft heden de officieren der regementen, die onlangs te Parijs in garnizoen gekomen zijn, aan den President voorgesteld. Deze heeft hen toen volgenderwijs aangesproken:

„*Mijne Heeren!*

„Zoo dikwijls ik de officieren der verschillende regementen van het leger ontvang, die zich in het garnizoen van Parijs opvolgen, ben ik gelukkig dien krijgshaftigen geest bij hen op te merken, die eens onzen roem uitmaakte, en die tegenwoordig ons zekerheid geeft. Ik zal dus noch van uwe pligten noch van de krijgstucht gewagen. Uwe pligten hebt ge altijd vervuld of op Afrikaanschen bodem of in Frankrijk zelf, en de krijgstucht hebt ge immer gehandhaafd, niettegenstaande de moeijelijkste beproevingen.

„Ik hoop, dat die beproevingen niet zullen wederkeeren. Maar indien het gewigt der omstandigheden ze wederbragt, en mij noopte op uwe gehechtheid een beroep te doen, dan zou die mij niet ontbreken, ik ben er zeker van, omdat gij er van bewust zijt, dat ik u niets zal vragen, dat niet overeenstemt met *mijn regt*, met de militaire eer, met de belangen des Vaderlands; omdat ik aan uw hoofd mannen heb geplaatst, *die mijn geheel vertrouwen bezitten*; omdat ik, indien ooit de dag des gevaars aanbrak, niet zou doen als de regeringen, die mij zijn voorafgegaan, en ik u niet zoude zeggen: Vooruit, ik volg u; maar: *Ik ga vooruit, volg mij!*"

Deze toespraak heeft een' geweldigen indruk gemaakt. Er zijn enkele gezegden in, zoo driest, zoo stout, als de President ze nog nimmer bezigde. Na zulke taal vraagt men zich af: waren de geruchten omtrent een' coup-d'état wel zoo ongegrond? Hebben sommige leden der Vergadering geen gelijk, als ze het uitvoerend bewind wantrouwen? — Te oordeelen naar den indruk, die de presidiale woorden op de eerste tijding reeds in de hoofdstad hebben gemaakt, mag men het er voor houden, dat de Vergadering op hare beurt haren kans zal waarnemen, en dat zoo niet het ontwerp van nieuwe kieswet minder, het voorstel der questors, dat zoo zeer anti-Napoleontisch is, meerdere stemmen zal verkrijgen.

Tot dus verre had het laatste vooral weinig kans van te worden aangenomen. Nu echter de President de vijandelijkheden zoo ernstig begint, door te spreken van zijn *regt*, van zijne *vertrouwde* hoofdofficieren, van zich *aan het hoofd* te zullen stellen van 't leger ('t geen de grondwet hem bepaald verbiedt), nu kon de meening der meerderheid ook wel eens zich krachtig openbaren!

(Deze aanspraak herinnert aan des Presidents taal in de Vendee: „Als ik u voorga, — volgt mij; als ik wijk, — doodt mij; als ik sterf, — wreekt mij!")

— Het getal sterfgevallen, door bijzondere ongelukken, neemt hier te lande toe. In 1844 bedroeg het 7380; in 1845, 7965; in 1846, 8685; in 1847, 8747; in 1848, 8218, en in 1849, 8777; — 300 personen zouden *verhongerd* zijn!

Van den 10*den*. Even als in der tijd de heer *L. Faucher* eene gewijzigde lezing van de beruchte toespraak des Presidents te Dyon heeft verkregen, heeft thans ook de heer *de Thorigny* eene verandering weten te verkrijgen in de woorden, welke de President der republiek tot de officieren der te Parijs gekomene regementen heeft gesproken. De uitdrukking namelijk *mijn regt* is verzacht door de woorden *krachtens de grondwet*, zoodat men thans ook van deze toespraak twee lezingen heeft, namelijk die van de werkelijk gehoudene en die van de door het ministerie gewijzigde.

Er bestaat echter een groot onderscheid tusschen de beide gevallen. De heer *Faucher* heeft de wijziging nog tijdig verkregen, om de ware toespraak in veranderden vorm in de officiële of half-officiële dagbladen te doen verschijnen, zoodat de echte lezing alleen door de oppositie-dagbladen was medegedeeld.

Maar in het onderhavige geval was het reeds te laat hiervoor, daar de oorspronkelijke toespraak reeds aan de gewone organen van het Elysée was verzonden, zoodat deze haar reeds in hunne eerste editie hadden medegedeeld.

Onpartijdigen houden deze handelwijze, zachtst genomen, voor zeer zonderling en voor eene vreemde, ofschoon gemakkelijke wijze van rectificatie, wanneer men het eene oogenblik te ver gaande, het volgende oogenblik zeer eenvoudig vergenoegd, zijne woorden te veranderen.

Velen zien hierin ook een nieuw bewijs van de onstandvastigheid in de denkbeelden van den President der republiek, die in het eene oogenblik vol zelfvertrouwen niet aarzelt te zeggen alles wat hem voor den mond komt, maar vervolgens bemerkende, dat hij te onvoorzigtig in zijne uitdrukkingen is geweest, bevreesd wordt en de zaak door bijgevoegde woorden tracht te regt te brengen. Voor alsnog zeggen de dagbladen niet veel van dit incident; dit zal waarschijnlijk morgen maar het geval zijn.

Wat de beide voorname zaken van het oogenblik, de nieuwe kieswet en het voorstel der drie kwestoren, betreft, meldt men het volgende:

De heer *Daru* heeft zijn rapport over de kieswet voorgelezen, en dat rapport, ten minste wat den vorm betreft, draagt de goedkeuring van iedereen weg, iets wat wel tot de zeldzaamheden van den tegenwoordigen tijd behoort. Zoo als men weet, stelt het de geheele verwerping van het wets-ontwerp voor.

Wat het voorstel der drie kwestoren betreft, — de commissie hiervan heeft twee zittingen gehouden en de beide ministers van binnenlandsche zaken en van oorlog werden gehoord; desniettemin werd er geen bepaald besluit genomen.

Men gelooft, dat wegens de verdeeldheid, die in den boezem der gematigde partij over dit voorstel heerscht, en wegens de eenparige oppositie van de linkerzijde, de commissie zich voldaan zal verklaren met de inlichtingen der ministers, die dan ook het regt van de vergadering hebben erkend. Het wordt dus al meer en meer waarschijnlijk, dat de Wetg. Verg. zich *niet* met het voorstel zal vereenigen.

— Op de meeste punten van Frankrijk kondigt zich de winter aan door vroege koude. In de bergachtige departementen is veel sneeuw gevallen, die de hooge streken geheel overdekt; in de westelijke departementen zijn veelvuldige koude regens gevallen. Te Parijs is het zeer koud en in de omstreken, als te Montmartre, Passy enz., is reeds ijs gezien. Men vreest zeer voor een' buitengewoon strengen winter.

— De Napelsche gezant te Londen heeft aan zijne regering kennis gegeven, dat in Engeland wapens werden gefabriceerd voor Sicilië en daaromtrent naauwkeurige bijzonderheden medegedeeld. De Napelsche regering heeft onmiddellijk bevolen, dat een eskader op de Siciliaansche kusten kruisen en streng toezigt houden moest.

BELGIE.

België levert belangrijk staatkundig nieuws. Twee adressen, in antwoord op de troonrede, zijn ontworpen, het een door eene commissie uit den senaat, het ander door eene uit de kamer van afgevaardigden. Beide ontwerpen kan men beschouwen als in geheel tegenstrijdigen zin met elkander. De senaat schijnt in zijne oppositie met kracht te willen volharden, terwijl het adres der kamer van afgevaardigden allezins blijken draagt, dat de laatste de staatkunde der regering goedkeurt. Welke van beiden verdient het meeste vertrouwen?

De senaat zegt: „Hij zal volharden op *den weg, dien hij gevolgd heeft*, en dien hij beschouwt overeenkomstig met den waren geest van België's instellingen." In het adres der kamer van afgevaardigden leest men: „Onderscheidene wetten zijn ons aangeboden met het tweeledig doel, om het evenwigt in onze financiën te herstellen, en aan het land openbare werken te verschaffen, wier uitvoering, als beginsel van rust en veiligheid, bovenal in het belang is van zijn' materiëlen voorspoed. Wij hebben na een naauwgezet en grondig onderzoek onze goedkeuring gehecht aan deze maatregelen van onbetwistbaar nut. Een daaruit gerezen partiëel verschil liet niet toe daaraan gevolg te geven. Wij koesteren, even als Uwe Majesteit, den vurigen wensch, dat deze moeijelijkheid zich weldra moge oplossen in dien geest van gematigdheid en voorzigtigheid, waarvan wij gelooven het voorbeeld gegeven te hebben, en overeenkomstig het belang des lands, hetwelk steeds ons eenig doel was en zijn zal. De tegenwoordige omstandigheden maken de overeenstemming

tusschen de staatsmagten meer dan ooit wenschelijk. Het verstoren van den vreedzamen en krachtigen toestand, waarin België zich sedert 4 jaren gehandhaafd heeft, zoude zijn eene zwaarwigtige verantwoordelijkheid te gemoet gaan."

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE, 10 November.

Men verwacht eerstdaags eene wijziging in de ten verleden jare voorgestelde organisatie van de infanterie, voor zoo veel namelijk betreft de daarbij ingevoerde onderscheiding van de onder-officiers en korporaals van de 2de klasse, op eene mindere soldij, als hebbende de ondervinding reeds doen zien, dat, vooral voor den onder-officier, dat geringere soldij-bedrag niet toereikend is, om overeenkomstig zijnen stand te leven.

— Naar men verneemt, is thans ook in overweging een nieuw reglement voor de koninklijke militaire akademie te Breda, vooral noodig geworden sedert de vereeniging aldaar van de adelborsten met de kadetten van de landmagt.

— Morgen zal het stoffelijk overblijfsel van sir *Ed. Cromwel Disbrowe*, in leven buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van H. M. de Koningin van Groot-Brittanje bij het Nederlandsche hof, naar Rotterdam worden vervoerd, ten einde vervolgens per stoomboot naar Engeland te worden overgebragt. De laatste eer aan den waardigen overledene te bewijzen, zal volgens het daarvan opgemaakte programma met alle plegtigheid geschieden, en wel als volgt:

Een detachement kavallerie bij den lijkwagen; de slippen zullen worden gedragen door den minister van buitenlandsche zaken en de drie oudste in rang zijnde leden van het korps diplomatiek; de familie des overledenen; de legatie van het Britsche Hof benevens den generaal *van Tuyl*; twee hofrijtuigen van Z. M. den Koning; een hofrijtuig van Z. K. H. Prins *Frederik*; de minister en secretaris-generaal van het ministerie van buitenlandsche zaken; het korps diplomatiek; de staf van de stedelijke dienstdoende schutterij en van het garnizoen; de ministers des Konings; de commissaris des Konings in de prov. Zuid-Holland en de gouverneur der residentie; eene deputatie van burgemeester en wethouders der residentie; de vrienden van den overledene; een detachement tot sluiting van den trein.

AMSTERDAM, 11 November.

Uit Berlijn wordt gemeld, dat den 9den dezer van daar naar 's Gravenhage was vertrokken de geheime legatieraad *Philipsborn*, om de onderhandelingen nopens een handels- en scheepvaarts-verdrag tusschen Nederland en het tolverbond aan te knoopen.

— Heden is hier ontslapen de hooggeleerde heer *Voute*, hoogleeraar aan het athenaeum te Amsterdam.

— Wij hebben heden tot ons leedwezen het treurig berigt ontvangen, dat mgr. *van Wijkerslooł*, bisschop van Curium, gisteren avond te Warmond is overleden.

— Tot de zeldzame voorbeelden van geleerden, die, bij een voordurend werkzaam leven, een' hoogen ouderdom bereiken, behoort ongetwijfeld de hoogleeraar *Wessel Albert van Hengel*, te Leyden. Op heden bereikt die godgeleerde den ouderdom van 72 jaren, en terwijl voor weinige dagen van zijne hand een *Commentarius Perpetuus in I Cor. XV* verscheen, lezen wij uit den brief aan den beroemden *Winer*, die dat boek voorafgaat, dat z. hooggel. eerlang ter perse drukt te geven een *Commentarius op den Brief van Paulus aan de Romeinen*, die, vergissen wij ons niet, niet minder dan 3 deelen zal bevatten. Voorwaar een zeldzaam voorregt op zoo gevorderden leeftijd.

— Volgens een berigt uit Konstantinopel, van den 26sten October, vereerde de Sultan onzen consul te Smirna, den heer *van Lennep*, met eene fraaije met diamanten bezette doos, als een blijk van deelneming in de beruchte ontmoeting, die genoemde consul had met roovers in den omtrek der stad.

Van den 12den. Volgens berigten uit Stokholm van den 5den Nov, verkeerden de vorstelijke kraamvrouw en de jonggeborene, die de namen *Louisa Josephina Eugenia* zal ontvangen, in gunstigen toestand.

— Gisteren is in het duin boven Haarlem door den Prins *van Oranje* de eerste spade in den grond gestoken tot aanvang der werkzaamheden van de duinwaterleiding. De voorzitter der commissie, de heer mr. *J. van Lennep*, gaf bij die gelegenheid verslag van den loop, die de zaken der maatschappij hadden genomen.

GORINCHEM, 10 November.

Gisteren avond is hier een gruwelstuk gebeurd, welks wederga gelukkig zelden voorvalt. Zekeren *Nicolaas de Winter*, een' leerlooijersknecht, werd, terwijl hij met zijn meisje in de Haarstraat stond te praten, eene kom met vitriool in den nek geworpen, waardoor hij allerdeerlijkst op den rug gebrand en zijne kleederen, even als die van het meisje, vol gaten zijn. De justitie doet onderzoek.

LEEUWARDEN, 12 November.

Dezer dagen keerden op een nacht twee jongelieden, tot overigens deftige burgerfamiliën behoorende, van eene drinkpartij terug. In hunnen beschonkenen toestand de straat doorloopende, kwamen zij in de Slotemakersstraat, waar zij het luik voor het venster van een huis eens uitdragers losmaakten, het venster openschoven, eene in het vertrek hangende reiszak met eenige voorwerpen daarin, wegnamen, en zich vervolgens, op het hooren van gerucht binnenshuis, verwijderden. Op de Wirdumerdijk gekomen, beproefden zij andermaal het luik van een aldaar staand huis weg te nemen. Zij werden echter ontdekt door den nachtwacht die een der knapen in handen kreeg, terwijl de andere zich snel verwijderde. Den volgenden morgen vond men de goederen bij den nieuwen aanleg liggende, die door den genoemden uitdrager terstond voor de zijne werden herkend. De gearresteerde werd, even als de andere jongeling, den volgenden dag door den heer commissaris van policie in verhoor genomen, waarna beide echter voorloopig op vrije voeten werden gesteld. — De zaak werd intusschen geinstrueërd, met dat gevolg, dat door de arrondissements-regtbank een bevel van gevangenneming tegen de genoemde personen werd uitgevaardigd. Den 4den dezer nu zoude hunne arrestatie plaats hebben, doch het was te laat. Beide beklaagden hadden zich door de vlugt naar het buitenland, aan de vervolgingen der justitie weten te onttrekken.

— Maandag j.l. 's middags 12 uur, is alhier, onder militair geleide, van Utrecht binnengebragt, de fuselier *Ch. L. Steijlaars*, wiens vonnis, dezer dagen, door het hoog militair geregtshof te Utrecht is uitgesproken. Hij is terstond naar het huis van burgerlijke en militaire verzekering getransporteerd, ten einde aldaar de hem, ter vervanging van geldboete, opgelegde gevangenisstraf van eene maand te ondergaan.

ASSEN, 11 November.

Men verneemt dat de heer *G. Burgers*, te Arnhem, concessie heeft gevraagd tot het daarstellen van eene dagelijksche diligence-dienst tusschen Zwolle en Groningen, in verband met de Zwolsche stoombooten en met eene postwagendienst, welke op den Rijn-spoorweg rijdt. Deze dienst zou om zeven uur 's avonds van Zwolle en van Groningen vertrekken.

— Men verneemt dat door Z. Exc. den minister van binn. zaken afwijzend is beschikt op een verzoek van jhr. *A. W. van Holthe* te Dwingelo, dat, met verbetering eener resolutie van Ged. Staten van Drenthe, d.d. 7den Julij j. l., no. 34, hem alsnog vergunning mogt worden verleend tot het oprigten eener kalkbranderij aan het einde van het bij zijnen molen te Meppel behoorende wijkje of balkengat: deze afwijzing is geschied op grond, dat, volgens ingesteld onderzoek, de bedoelde plaats in de nabijheid der gemeente Meppel is gelegen, zoodat er, behalve gevaar voor brand, ook gegronde vrees bestaat, dat, werd het verzoek ingewilligd, die gemeente bij sommige winden met rook vervuld en daardoor de gezondheid der ingezetenen benadeeld zou worden.

— Bij Kon. besluit van den 28sten Oct j.l. zijn eenige detachementen kavallerie beschikbaar gesteld, om gedurende den aanstaanden winter, te rekenen van den 15den Nov. tot uiterlijk den 31sten Maart. e.k., in onderscheidene provinciën dienst te doen als hulp-marechaussée; naar deze provincie zullen 1 wachtmeester, 5 korporaals en 17 manschappen worden gedetacheerd, van welke te Assen de wachtmeester en twee manschappen, en te Dalen, Gasselternijeveen, Gieten, Ruinen en Zuidlaren ieder een korporaal en drie manschappen zullen gestationeerd worden.

— Den 6den dezer zijn de nieuwbenoemde leden van den Raad te *Sleen* vergaderd geweest; *niemand* is echter als lid toegelaten, omdat men begreep, dat zoowel de eerste stemming als de daarop gevolgde herstemming onwettig zijn geweest, daar de eerste stemming niet over zeven, maar over *acht* leden heeft geloopen. Er zal dus eene geheel nieuwe stemming moeten plaats hebben. *(Dr. Ct.)*

Staten der provincie Groningen.

Zitting van Dingsdag den 11den November.

In de heden gehoudene zitting der Provinciale Staten waren 42 leden tegenwoordig.

De notulen van het verhandelde in de vorige zitting worden voorgelezen en goedgekeurd en brengt hierop de voorzitter aan de vergadering in kennis, dat tot rapporteurs over de voorgedragene wijzigingen in het reglement op de waterbemalingen van het zoogenaamde Beerster of Vierkarspelendiep benoemd zijn, in de eerste afdeeling, de heer DIEPHUIS, in de 2de, de heer ADDENS en in de 3de afdeeling, de heer KONING.

Thans is aan de orde de verkiezing van de leden en den secretaris voor de commissie van landbouw in deze provincie. De voorzitter stelt voor om eerst de leden districtswijze van 1—7 en dan ten 8sten den secretaris te benoemen. — Aangenomen.

Het bureau van stemopneming is zamengesteld uit de heeren KONING, van ROIJEN, DE HAAN en LOHMAN.

De voorzitter stelt voor tot de stemming voor het eerste distrikt over te gaan. — De heer DE HAAN verzoekt, dat door den voorzitter telkens de naam van het kanton worde opgegeven, om alle misverstand te voorkomen.

De uitslag der verschillende stemmingen was de volgende:

Voor het 1ste kanton *Groningen*; Mr. M. BACKER 33 stemmen, Dr. G. ACKER STRATINGH 6, R. DE SITTER 2 en O. B. DE RHEDEN VAN SWINDEREN 1 stem.

Voor het 2de kanton *Hoogezand*: J. T. HUIZMAN te Schildwolde, 26; T. S. BAKKER, te Sappemeer, 11; M. J. WILDEMAN, te Siddeburen, 3 stemmen, en J. K. BOOK en C. GEERTSEMA elk 1 stem.

Voor het 3de kanton *Zuidhorn*; mr. R. DE MAREES VAN SWINDEREN VAN ALLERSMA, te Ezinghe, 29; P. BINDERVOET, te Grijpskerk, 10; J. DE WAARD, te Ruigezand, 2 stemmen, en C. BINDERVOET 1 stem.

Voor het 4de kanton *Winschoten*; T. BORGESIUS, te Oude Pekela, 31 stemmen; G. BUSCHER MULDER, te Kroonpolder, 5; A. WAALKENS, te Blijham, 3; D. A. GEERTSEMA, te Bellingwolde, 2; en H. O. STIKKER, te Oostwolder Hamrik, 1, en een blanco en een ander gevouwen briefje.

Voor het 5de kanton *Zuidbroek*, 1ste stemming: C. L. GEERTSEMA, te Zuidbroek, 7; C. GEERTSEMA 6, en C. J. GEERTSEMA 9 stemmen; U. O. STIKKER, te Oosterwolderpolder, 12; R. H. DALLINGA, te Nieuwwolda, 8 stemmen. Geene volstrekte meerderheid zijnde, erlangde bij de 2de vrije stemming C. L. GEERTSEMA 14, C. GEERTSEMA 6, C. J. GEERTSEMA 1, U. O. STIKKER 16 en R. H. DALLINGA 5 stemmen; bij de herstemming eindelijk tusschen C. L. GEERTSEMA en U. O. STIKKER, de eerste 26 en de tweede 16 stemmen.

Voor het 6de kanton *Appingedam*, 1ste stemming: J. D. JENSEMA, te Sedum, 14 stemmen; J. G. GARRELS, te Weiwerd, 15; J. W. WIERTSEMA, te Bierum, 11; W. W. WIERTSEMA en S. D. JENSEMA elk 1 stem; —2de stemming: J. D. JENSEMA 15, J. G. GARRELS 17, J. W. WIERTSEMA 9 en H. GARRELS 1 stem, en bij de herstemming J. D. JENSEMA 21 en J. G. GARRELS 20 stemmen, terwijl 1 briefje wordt van onwaarde verklaard.

Voor het 7de kanton *Onderdendam*: C. REINDERS, te Warffum, 35 stemmen; J. S. BRUINS, te Rasquert, 5; W. WILLEMSEN en R. DOIJES elk 1 stem.

De eerstgenoemden bij elk dezer stemmingen zijn alzoo met volstrekte meerderheid tot leden van de commissie van landbouw benoemd.

Bij de stemming over den secretaris verkreeg de heer prof. H. C. VAN HALL 37 stemmen, dr. G. ACKER STRATINGH 4 en mr. S. TJADEN BUSMAN 1 stem en werd alzoo prof. VAN HALL benoemd.

Op voorstel van den voorzitter, zal door extract-resolutie aan de benoemden kennis worden gegeven van de op hen gevallene keuze, met verzoek om binnen 8 dagen aan Ged. Staten kennis te geven, of zij de benoeming aannemen.

Hierop wordt mededeeling gedaan van eene voordragt van Ged. Staten, van den 10den dezer, betreffende eene missive van Z. Exc. den Minister van binnenlandsche zaken, van den 4den dezer, over de onteigening in geval van besmettelijke veeziekte. — Des Ministers missive bevatte een antwoord op de missive van Ged. Staten, d.d. 15 Oct. l.l., waarbij deze de verordeningen omtrent de onteigening bij besmettelijke veeziekte aan des Konings goedkeuring hadden onderworpen en welke den Minister strijdig voorkwamen met art. 72 dier wet. Aan Ged. Staten komt echter die uitlegging van art. 72 voor te zijn in strijd met den geest en de duidelijke letter der wet. Ged. Staten achten het wijders niet wenschelijk, dat de Staten terugkomen op hun besluit van den 28sten Julij l.l. en adviseren alzoo tot instandhouding van de magtiging aan den Commissaris des Konings verleend tot verkoop van 50 stuks inschrijvingen op het grootboek, aan de provincie toebehoorende, onder protest echter tegen gemelde wetsuitlegging en om daarna van het genomen besluit van Z. Exc. den Min. kennis te geven. — Commissoriaal, in handen van de heeren QUINTUS, DE HAAN, VAN ROIJEN, WIERTSEMA en AALFS.

De centrale afdeeling brengt de 2 volgende verslagen uit:

1) bij monde van den heer W. DE SITTER, over de voordragt van Ged. Staten betrekkelijk de instructie van dat collegie. — Aanleiding tot die voordragt had gegeven eene nota van bedenkingen van den Minister van binnenlandsche zaken op deze door de Staten d.d. 6 Sept. vastgestelde instructie. — In alle afdeelingen had deze nota een' onaangenamen indruk gemaakt en was dien ten gevolge de algemeene strekking der voordragt, overeenkomstig den wil des Ministers, afgekeurd; niet in alle afdeelingen waren echter de gemaakte wijzigingen allen evenzeer afgekeurd.

2) bij monde van den heer KONING, over de voordragt van Ged. Staten betreffende wijzigingen in het reglement op de waterbemalingen van het zoogenoemde Beerster of Vierkarspelendiep. — In alle afdeelingen was men van oordeel dat deze wijzigingen veranderingen zouden aanbrengen in een reglement, 't welk was vastgesteld door eene magt daartoe niet bevoegd; dat dus dit reglement geen grondwettig bestaan had en het alzoo ondoelmatig zou zijn, zoo door provinciale Staten daarin wijzigingen werden aangebragt. Alleen uit overweging van de noodzakelijkheid van eenige verandering en om ter gelegener tijd te kunnen dienen, worden nog die noodige veranderingen opgegeven, en zou men alzoo, zoo daartoe de bevoegdheid bestond, concludeeren tot renvooi aan Ged. Staten.

Beide verslagen worden ter griffie gedeponeerd, om in de eerstvolgende vergadering behandeld te worden, die wordt vastgesteld op morgen, des voormiddags te 12 uur.

Hierop wordt deze zitting gesloten.

Zitting van Woensdag den 12den November.

In deze zitting waren 31 leden opgekomen. Nadat was medegedeeld, dat de heer BEKKERING wegens ambtsbezigheden verhinderd was op te komen en de aanteekeningen van het verhandelde in de vorige zitting waren voorgelezen en goedgekeurd, werd aan de orde gesteld.

1) de voordragt van Ged. Staten betreffende de instructie voor dat collegie.

Bij de beraadslaging over de algemeene strekking voert de voorzitter het eerst het woord. In alle afdeelingen keurt men de algemeene strekking der voordragt af. Wanneer hij zich de vraag voorstelt, wat de instructie moet bevatten, dan antwoordt hij, dat ze moet aanwijzen al 't geen de Ged. Staten hebben te verrigten en hoe ze dat moeten doen. En als dan de Ged. Staten zelve eene voordragt doen, om aan die vereischten te beantwoorden, is het dan niet vreemd, dat ze zoo wordt ontvangen? Ged. Staten geven toe aan den wensch der regering, zij zien in het aannemen der door den Minister gemaakte bedenkingen geen bezwaar, maar zien er zelfs een waarborg te meer in. Hij moet alzoo blijven aandringen, ook in het belang der provincie, op de aanneming der voordragt. En wat de nota des Ministers betreft, deze geeft kennis, dat de Koning het geven zijner goedkeuring op de vroeger vastgestelde instructie verdaagt; het is 's Konings verlangen, die instructie te zien aanvullen, en om dit te verkrijgen, geeft 's Konings minister de punten op, die er zouden moeten worden bijgevoegd; dus ook in het belang van den Staat dringt spr. aan op de aanneming der voordragt.

De heer W. DE SITTER zegt te behooren tot die leden, die zich niet hebben kunnen vereenigen met de voordragt van Ged. Staten, in zoover ze strekte om toe te geven aan het verlangen des Ministers, in de nota van bedenkingen uitgedrukt. Hij kan zich daarmede niet vereenigen, omdat die nota ongemotiveerd is en niets meer bevat dan vroeger, toen de vergadering daarop het besluit had genomen, de veranderingen niet in te willigen. Het strookt, zijns inziens, niet met de waardigheid der vergadering, om, wanneer men eens niet heeft willen voldoen aan het verlangen des Ministers, zonder oorzaak op het vroeger genomen besluit terug te komen. — En geeft men toe aan dat verlangen, dan kan art. 150 der prov. wet gerust worden geschrapt, dan zijn het niet de Staten, maar de Minister die de instructie maakt.

De heer R. DE SITTER stemt in met de voordragt. Het baat niet eene instructie te maken, waarop 's Konings goedkeuring toch niet wordt verkregen.

Ook de heer VAN ITTERSUM is van dit gevoelen. De voorlaatste spr. had gezegd, dat de waardigheid dezer vergadering niet toelaat, op de eens vastgestelde instructie terug te komen, maar veel minder nog komt het met de waardigheid des Konings overeen, om de eens afgekeurde instructie goed te keuren, zoodra deze ziet, dat de vergadering bij hare gevoelens blijft. Hij gelooft in tegendeel, dat de waardigheid der vergadering het medebrengt, aan de wenschen des Konings te gemoet te komen. — In de gevolgen kon de niet aanneming der voordragt, niet anders dan ten nadeele strekken van den geregelden afloop der werkzaamheden.

De heer QUINTUS is het met de vorige sprekers geheel eens, hij voegt er nog de bedenking bij, of men zich wel plaatste op het juiste standpunt. De door de vergadering ontworpen instructie is door den Koning niet goedgekeurd. Nu is het niet de vraag, wie gelijk heeft, maar wat het ware is; blijkt het, dat de vergadering gedwaald heeft in het ontwerpen der instructie, dan is het haar pligt, van dat besluit terug te komen en zich niet te verzetten tegen het verlangen, maar den raad aan te nemen en te volgen van iemand, die in allen gevalle de ondervinding voor zich heeft, van in staatszaken doorkneed te zijn.

De heer W. DE SITTER zegt, dat zijn gezegde verkeerd is begrepen, wanneer men meent, dat hij tegen de voordragt is, alleen omdat ze niet strookt met de waardigheid der vergadering; hij heeft alleen de motiven doen kennen, die hem en velen met hem in de afdeelingen hebben geleid tot de gemaakte bedenkingen.

De voorzitter zegt, dat zijne bestrijding van de centrale afdeeling zich grondde op de woorden van het verslag.

Hierop wordt de beraadslaging over de algemeene strekking gesloten en die over de bijvoeging bij art. 1 geopend.

De heer QUINTUS stelt voor te lezen: „de Ged. Staten vergaderen ten minste 2 maal in elke week, zonder oproeping," en alzoo weg te laten „tenzij buitengewone omstandigheden zulks verhinderen."

Na langdurige discussiën, waarbij door de heeren QUINTUS, VAN ITTERSUM en den voorzitter het wenschelijke wordt aangetoond van de bepaling, zooals ze door den Minister aangeraden, door de Ged. Staten voorgesteld wordt, om ten minsten 2 maal in de week te vergaderen, en tegen welk gevoelen de heeren DIEPHUIS en DE SITTER hun gevoelen uitbrengen, daar deze bij de vrijheid, die Ged. Staten hadden, om meer dan ééns per week te vergaderen, hen niet wilden aan banden leggen, door vast te stellen, dat zij ten minste 2 maal in elke week moeten vergaderen, en dit alléén, omdat zulks het gevoelen des Ministers was, — wordt de bijvoeging van Ged. Staten bij art. 1 van de instructie aangenomen met 19 tegen 12 stemmen, nadat vooraf het amendement van den heer QUINTUS met 29 stemmen tegen 2 (QUINTUS en WIERDA) was verworpen.

(*Voor* de bijvoeging door Ged. Staten voorgesteld, de heeren VAN ITTERSUM, HEERES, HOMAN, SCHILTHUIS, R. DE SITTER, ELEMA, S. P. v. D. TUUK, WIERTSEMA, WELT, WIERDA, DE WAARD, ADDENS, GROENMAN, KONING, DAMSTÉ, TRIP, MODDERMAN, LOHMAN en QUINTUS. *Tegen*: de heeren DE HAAN, TIGCHELAAR, ROEMELING, BORST, WAALKENS, KUIPER, BRONGERS, DIJKHUIS, MESDAG, BONTHUIS en W. DE SITTER.)

Bij de beraadslaging op de voorgestelde bijvoeging van art. 6 voeren de heeren TRIP en DIEPHUIS het woord tegen die bijvoeging, als zijnde in strijd met art. 34 der provinciale wet.

De voorzitter merkt op, dat het hem moeijelijk valt, op dit punt het gouvernement te verdedigen; hij ziet er echter geen tegenstrijdig belang voor de provincie in, maar wel het tegendeel, als men aan den wensch des Konings in dezen gehoor geeft.

De bijvoeging hierop in rondvraag gebragt, wordt met 25 tegen 6 stemmen verworpen. (*Voor*: de heeren SCHILTHUIS, R. DE SITTER, S. P. v. D. TUUK, WIERDA, DE WAARD en HOMAN.)

De bijvoeging bij art. 12 wordt hierop met algemeene, die bij art. 13 met 29 tegen 2 (DIEPHUIS en TRIP), die bij art. 14 met algemeene, bij art. 15 na eenige woordenwisseling tusschen de heeren TRIP en DIEPHUIS en den voorzitter, met 29 stemmen tegen 2 (DIEPHUIS en TRIP) en art. 16 zonder hoofdelijke omvraag met algemeene stemmen aangenomen.

De geheele voordragt van Ged. Staten met de aangenomene artikelen eindelijk in rondvraag gebragt, wordt met 30 stemmen tegen 1 (ROEMELING) aangenomen.

2) Behandeling van het voorstel van Ged. Staten betreffende de wijzigingen in het reglement op het Vierkarspelendiep.

De heer MODDERMAN stelt, naar aanleiding van het centraal verslag, voor, de wijzigingen aan Ged. Staten terug te zenden, met uitnoodiging om het geheele reglement met de wijzigingen te herzien en zoo spoedig mogelijk daarvan aan de Staten mededeeling te doen, na daarover, zoo noodig, de waterschapsbesturen te hebben gehoord.

De voorzitter gevoelt zich verpligt tot het geven van eenige ophelderingen. In het centraal verslag wordt de bevreemding te kennen gegeven tot het doen van deze voordragt, als zijnde het reglement ongrondwettig. Dit denkbeeld is ook door Ged. Staten niet over het hoofd gezien, maar men meende dit hier niet te moeten toepassen wegens het spoedvereischende der zaak, terwijl men daarbij geraadpleegd had hetgeen vroeger meermalen in zoodanige zaken was gebeurd.

Het voorstel van den heer MODDERMAN wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

3) Verslag der centrale afdeeling over een door Ged. Staten voorgedragen concept-reglement op de waterbemalingen onder het Termunter zijlvest, bij monde van den heer ROEMELING. — Tegen de algemeene beschouwingen waren geene bedenkingen geopperd; de aanmerkingen op de onderscheidene artikels worden achtereenvolgens opgenoemd.

4) Verslag der centrale afdeeling over het voorgedragen concept-reglement omtrent de haven buiten de Steentilpoort, bij monde van den heer QUINTUS. — Op de algemeene strekking waren in geene der afdeelingen bedenkingen gevallen; de verschillende opmerkingen en veranderingen bij en in de artikels van dit reglement worden opgegeven.

5) Verslag der centrale afdeeling over het voorgedragen concept-reglement op de zamenstelling en het ijken der botervaten enz., bij monde van den heer DAMSTÉ. — Ook hier kon men zich algemeen met de strekking van het concept-reglement vereenigen; de veranderingen, die men wenschte te zien aangebragt bij onderscheidene artikelen, worden opgenoemd.

Deze 3 verslagen worden ter griffie gedeponeerd ter inzage van de leden, om in de eerstkomende zitting in de volgende week behandeld te worden.

6) Nog wordt rapport uitgebragt door de commissie aan wie tot het geven van consideratie en advies was opgedragen eene voordragt van Ged. Staten, strekkende om, onder zekere voorwaarden, aan de gemeenten Winschoten en Beerta eene subsidie toe te kennen van *f* 6000, tot gedeeltelijke afdoening van eene schuld van *f* 25,000, rakende den grondweg van Winschoten naar de Hannoversche grenzen.

De heer HOMAN zegt, dat de commissie vermeent zich van bijzondere toelichting te mogen onthouden, daar deze reeds meermalen aangaande de aanhangige zaak is verstrekt. Zij bepaalt zich alleen tot het onderzoek van de gronden, in hoeverre er termen zijn om terug te komen op het besluit, in de laatste zomervergadering genomen. Na toetsing dier gronden is de commissie van oordeel, dat het geven van subsidie, door de Regering als billijk beschouwd, ook door haar wordt wenschelijk geacht, en dat die wensch door dadem moet worden bewezen. Verder overwegende voor welk aandeel de provincie redelijkerwijze zou moeten bijdragen, komt zij tot de conclusie om: *a*) Ged. Staten, met overlegging van dit rapport te verzoeken en te magtigen, den Minister mededeeling te doen, dat de Provinciale Staten genegen zijn, tot de gedeeltelijke afdoening van de schuld en ter bestrijding van de nog aan te wenden kosten, eene som of te staan van *f* 5000, onder voorwaarde, dat het restant

dier schuld en het geregeld voortzetten van het werk zal worden bekostigd door het rijk en de gemeenten zelve, buiten bezwaar der provincie en b) te bepalen, dat bij regeling hiervan, op de prov. begrooting over 1853, die som zal worden in uitgaaf gebragt.— Ter griffie gedeponeerd; op voorstel van den voorzitter, 't welk met 20 tegen 10 stemmen wordt aangenomen, zal dit rapport in de eerste zitting in de volgende week worden behandeld.

Daar er geene werkzaamheden meer zijn, wordt de zitting opgeheven en de eerstvolgende bepaald op Maandag den 17den Nov., des voormiddags te 11 uur.

GRONINGEN, 13 November.

Gisteren, des voormiddags te 11 uur, aanvaardde de hoogleeraar J. VAN DEEN zijne waardigheid in het groot auditorium der hoogeschool, met het houden eener plegtige redevoering *over den omvang der physiologische wetenschap, en over de waarneming, als het eenige middel om haar te beoefenen.*

— Het ontwerp ter oprigting van eene *stoomsleepbootdienst, van Groningen langs het Reitdiep naar de Zoutkamp tot in zee en uit zee* heeft zijn beslag gekregen, zijnde gisteren van een daartoe strekkend vennootschap de akte opgemaakt, en benoemd, tot directeur de heer ingenieur VAN DER LEE, tot commissarissen de heeren mr. O. Q. I. J. VAN SWINDEREN, H. B. ONNES en A. DE MONCHY.

Naar wij vernemen, moet voor deze dienst reeds eene stoomsleepboot te Rotterdam zijn aangekocht.

— Eergisteren avond had alhier de plegtige inwijding plaats van het *Gasthuis van de Diakonie der Nederd. Herv. Gemeente*, gelegen aan de Steentilpoortenwal. Dit gesticht, vroeger een laag, bouwvallig en zeer gebrekkig armhuis, is thans een ruim, hecht en doelmatig ingerigt gasthuis geworden, bestemd om den ouden en afgeleefden een rust- en toevlugtsoord te schenken, en om de kranken en zwakken te verplegen. Daar in dit jaar aan dit gebouw de laatste hand gelegd en het thans geheel volbouwd is, besloot de Breede Kerkeraad dat gesticht op eene plegtige wijze, onder afsmeeking van den zegen des Allerhoogsten, in te wijden. De commissie, tot deze inwijding benoemd, had tot bijwoning dezer plegtigheid uitgenoodigd de heeren burgemeester en wethouders, de heeren die zich met het toezigt op de vertimmering hadden belast, de voogden, den geneesheer en den godsdienstonderwijzer van het gesticht, benevens den aannemer, die de laatste vertimmering heeft volbragt.

In het gasthuis aangekomen, werden zij door de voogden van het huis in de beneden-eetzalen ontvangen, die voor deze plegtigheid op eenvoudige, maar smaakvolle wijze waren versierd en ingerigt. De overige ruimte dier zalen was bezet door de bewoners van het huis, die met gespannen verwachting de plegtigheid te gemoet zagen.

Toen allen gezeten waren, trad ds. REITSMA op en opende de plegtigheid met een kort verhaal van den oorsprong en lotgevallen van dit huis en zijne tegenwoordige bestemming en met aanwijzing van het belangrijk doel dezer zamenkomst. Ds. VAN HERWERDEN rigtte daarop gepaste toespraken aan hen, die uitgenoodigd waren om deze plegtigheid bij te wonen, aan den vader en moeder van het gesticht en aan de arme bewoners. Ds. AMSHOFF droeg daarop in een plegtig en hartelijk gebed het huis en zijne bewoners en zijn toekomstig lot op aan de hoede des Almagtigen, den Vader van armen en rijken. De geheele plegtigheid werd daarop besloten met het zingen van Ps. 133 : 3 en het uitspreken van den zegen.

De voogden hadden intusschen schikkingen gemaakt, om dezen avond tot eenen regten feestavond te maken voor de bewoners van het huis, ja zelfs voor de kranken en zwakken op de ziekezalen. Bij het genot van geurige chocolade en krentebollen werd door de armen feest gevierd, en heerschte er weldra eene zoo algemeene vrolijkheid, als zeker in dat huis nog nooit is gezien. Het feest der inwijding zal als een heerlijke feestavond voorzeker onvergetelijk zijn voor al zijne bewoners.

De genoodigden tot de inwijding deden intusschen, onder geleide der voogden, een' rondgang door het gebouw, bezigtigden met genoegen de verschillende lokalen en de gelukkige inrigting van het huis en sleten het overige van den avond op de voogdenkamer in vriendschappelijk onderhoud, waarbij menig hartelijk, treffend en belangrijk woord gesproken.

Zoo staat dan nu het huis voltooid, dat bestemd is om eenmaal voor de oude en zieke armen te worden, wat het weeshuis voor de weezen der armen is.

Aanstaanden Zondag, den 16den November, zal de gemeente in hare godsdienstige zamenkomsten den zegen des Allerhoogsten over dit gesticht en zijne bewoners eerbiedig afsmeeken. De breede kerkeraad, het hooge belang van het gesticht voor de gemeente en hare armen erkennende, heeft besloten, om dan in alle kerken bij alle godsdienstoefeningen eene buitengewone kollekte te doen in *een derde kerkzakje*, ten behoeve van het gasthuis der diakenie, en de opbrengst van die kollekte te beleggen tot een vast fonds op naam van het gesticht, om zoo door die vrijwillige algemeene bijdrage der gemeente den eersten grondslag, het fundament te leggen van een fonds, waaruit eenmaal de in het gasthuis opgenomene armen verpleegd kunnen worden.

— Ten gevolge eener aanklagte, gedaan door BEREND ROELFS BERG, hout- en steenhandelaar te Sappemeer, tegen ABEL FREEK, eigenlijk genaamd ABEL VERHEEK, oud 41 jaren, van beroep sjouwer, geboren en wonende te Hoogezand, ter zake deze, in den avond van den tweeden Augustus laatstl., omstreeks negen uur, zich bevindende op het algemeen voetpad, bijlangs den openbaren weg te Sappemeer, over eene zoogenoemde riggeling, door welke het van alle zijden afgesloten erf van des klagers woning, ook van gemeld voetpad is gescheiden, drie der aan de binnenzijde dier riggeling opgestapelde vloersteenen, bedriegelijk aan den klager zoude hebben ontvreemd, — heeft genoemde beklaagde, deswege, op gisteren, voor het provinciaal geregtshof teregt gestaan, en is, te dier zake, schuldig verklaard aan de *misdaad* van diefstal, gepleegd bij nacht op de aanhoorigheid van een bewoond huis, doch, uit aanmerking der geringe waarde van het ontvreemde, — welke, volgens de verklaring van den klager zelven, niet meer dan twaalf centen bedroeg, — veroordeeld tot de *correctionnele* straf van eenzame opsluiting voor den tijd van eene maand.

— Ook in deze provincie zal met den 1sten December aanstaande, in de verdeeling van het personeel der geregtsdienaren en in derzelver standplaatsen, eene verandering plaats vinden. — Zoo wordt, onder anderen, van geloofwaardige zijde verzekerd, dat drie geregtsdienaren te Winschoten, allen invaliden, op pensioen zullen worden gesteld, die slechts door één' zullen worden vervangen; zoodat het getal aldaar op drie zal worden gebragt, en dat in het vervolg te Vlagtwedde, Veendam en Hoogezand twee geregtsdienaren hunne standplaatsen zullen hebben; — zullende op genoemde plaatsen tevens huizen van bewaring voor doortrekkende gevangenen ingerigt en cipiers aangesteld worden. — Men verwacht van deze nieuwe inrigting de beste gevolgen, en meent in dezen maatregel den eersten stap te zien tot verbetering van den droevigen staat, waarin onze rijks-politie zich thans bevindt.

— Gisteren is de gemeenteraad te *Leek* vergaderd geweest. Al de leden waren tegenwoordig, en zijn tot ambtenaren van den burgerlijken stand benoemd de heeren LEURINGH, burgemeester, REINTJES en ZUIDERHOEK, beiden wethouders, en is uit eene aanbevelingslijst van twee personen, waarop geplaatst waren de heeren A. G. METZLAR en J. POPPENS, tot ontvanger benoemd de laatstgenoemde met acht van de tien stemmen; de heer REINTJES hield zich buiten stemming, op grond van art. 46 der gemeentewet.

— In den nacht van den 10den op den 11den dezer is de vrouw van H. R. NIEBOER, te *Bareveld*, onder de gemeente *Gieten*, geadsisteerd door den med. doctor HUISINGA, te Wildervank, bevallen van *drie* welgeschapen kinderen, waarvan twee van het vrouwelijk en één van het mannelijk geslacht. Een dezer kinderen is den volgenden voormiddag overleden, de beide overigen, zoowel als de moeder, bevinden zich redelijk wel.

— Den 6den dezer zijn van de gemeente *Termunten* gevankelijk naar het huis van arrest te *Winschoten* overgebragt twee boerenknechts van den landbouwer TJAPKO HUISKOOL, wonende onder Woldendorp, gemeente Termunten, als beschuldigd van schapen uit de weide gestolen te hebben.

— Als eene bijzonderheid schijnt ons meldenswaardig, dat in het diep te *Uithuizen*, bij het zoogenaamde *Egypte*, een snoek is gevangen, lang 1 el 15 *duim Ned. maat*, wegende 19½ *oude ponden*. Deze snoek werd gevangen door den jagtbediende KLAAS WIERINGA.

— Woensdag avond l.l., ter gelegenheid van den jaarlijkschen dankdag in Overijssel en Drenthe, hield de heer ADDENS te *Annerveenster-Kanaal*, in de zaal van den logementhouder LA COSTA, eene sierlijke redevoering over den landbouw, tot groote tevredenheid van het talrijk verzameld publiek; nadat nog door eenige andere heeren bijdragen waren geleverd, ging deze vergadering hoogst voldaan en gesticht uiteen. Mogt dit voorbeeld van dezen dag navolging vinden!

— Jongens en meisjes van twaalf jaren en daarboven, zijn thans te *Surhuisterveen* in de gelegenheid, om benevens het akkerwerk en andere bezigheden, nog een nuttig handwerk te kunnen aanleeren. In 't vorige jaar rigtte men daar, gelijk bekend is, eene *russchen-matten-weefschool* op, en konde het lokaal toen slechts tien weefstellen bevatten, thans is het ingerigt voor twintig. Belangrijk mag men het noemen, dat de behoeftigen geheel vrijwillig komen, om te vragen naar onderwijs in dat vak. Voor ettelijke weken was reeds het te plaatsen getal op eene lijst ingeschreven, meer dan het dubbele bunkert er naar om ook dat nuttige handwerk te mogen leeren. Velen hebben verzocht om in de plaats van wegblijvende, of om ongehoorzaamheid of andere ondeugden weggezondene leerlingen, te mogen komen en hebben daartoe bereids hunne namen opgegeven. De oudste der leerlingen van den vorigen winter is geplaatst als onderwijzer in dat vak te Opënde. Aan de weefschool te Surhuisterveen is weder dezelfde onderwijzer, *H. Struik*, van het Nieuwe Stads Kanaal.

De voorraad russchen in verhouding tot het vorige jaar is verzevenvoudigd, de kwaliteit veel beter, inzonderheid wat blankheid en lengte betreft; zoodat van de russchen mattenweverij in Friesland gezegd mag worden, dat zij in deze provincie is gevestigd en spoedig, ja nu reeds aanvankelijk, eene belangrijke tegemoetkoming zal zijn in de behoeften der arbeidende en verarmde volksklasse in deze streken. Ook te Dragten heeft men eene dergelijke school geopend.

Ieder belangstellende heeft vrijen toegang tot de inrigting te Surhuisterveen, om die in oogenschouw te nemen en tevens, naar wij meenen, de vrijheid om bij de commissie, welke met het toezigt over die school is belast, inlichtingen te vragen.

(Op de heide bij Surhuisterveen zal nu eene *kerk* gebouwd worden, in welke de predikant *K. Hofkamp* den armen aldaar het Evangelie wenscht te verkondigen; och! of er ook spoedig eene school en een bekwaam onderwijzer voor de teedere jeugd mogten komen)

— Bij het koninklijk besluit van den 2den Januarij 1838 is in deze provincie een reglement op het betalen der schoolgelden ingevoerd, waarbij de gemeentebesturen gemagtigd worden, dezelve te innen en voor de armen en behoeftigen, uit de gemeente-kassen daartoe de benoodigde gelden bij te dragen. Deze sommen zijn in vele gemeenten tot eene aanzienlijke hoogte geklommen. De raad der gemeente Bierum heeft daarom voor eenige dagen, met 6 tegen 5 stemmen, besloten, deze gelden niet op de gemeente-begrooting voor het volgende jaar te brengen, zoodat hierdoor het bovengenoemd koninklijk besluit, buiten werking gesteld wordt. *(N. R. Ct.)*

— Bij Kon. besluit van den 17den Oct. j.l. is de bij art 4 der acte van oprigting van de Drentsche kanaalmaatschappij, bepaalde termijn tot plaatsing der nog ontbrekende aandeelen, verlengd tot den 24 Oct. 1852.

In ons vorig nommer is aan het slot van het berigt betreffende den uitslag van het hooger beroep in de correctionele procedure tegen WIJBE VAN DER WIJK en ALBERT BIEK eene *drukfeil* ingeslopen; er staat namelijk: „in de kosten der beide *cassatiën*", in plaats van „in de kosten der beide *instantiën*."

De *Nederlander* deelt het volgende mede:

„Door de heeren GROEN en ELOUT, als ambachtsheeren respectievelijk van *Ursem* c. a. en *Soeterwoude*, is dezer dagen aan Z. M. den Koning berigt gegeven, dat zij, bij notariële acten, bevestigd hebben de bereids ten vorigen jare voor zich en hunne opvolgers onderhands gedane afstand ten behoeve der Gereformeerde gemeente dier beide plaatsen, *van alle praerogativen van Collatie of anderen in kerkelijke beroepingen tot nu toegekend of toekomende*, en zulks in de innige overtuiging, dat die praerogativen strijdig zijn met de regten der gemeenten en de heilige pligten jegens het gezegend Hoofd der Gemeente Jezus Christus, onzen grooten God en Zaligmaker.

„Dat zij dien afstand nederig ter kennis van Z. M. brengen, in de eerste plaats omdat het kennisdragen daarvan, bij de nog vereischt wordende goedkeuring van den Staat op kerkelijke beroepingen, is noodzakelijk; ten tweede, *om het beginsel zelf*, opdat het welligt bij Z. M., wier bijzondere en Koninklijke praerogativen te dezen zoo groot zijn en bij Zr. Ms. raadslieden een punt van overweging mogt worden of Zr. Ms. hooge voorbeeld niet weldadig zoude kunnen werken om praerogativen, zoo onzeker in oorsprong, zoo lang en zoo hevig bestreden, als niet overeenkomstig Gods Woord, en welke toch zoo moeijelijk bij maatregelen van algemeen bestuur zouden kunnen worden afgeschaft, bij *vrijwilligen afstand* in het waarachtig belang der Gemeenten te doen vervallen."

Kerknieuws.

In eene vergadering van den kerkeraad der Hervormde gemeente van Farmsum, gehouden den 19den September, is voor de vakante predikantplaats dier gemeente, door het overlijden van den weleerw. zeer geleerden heer *J. H. Hemmes*, de volgende nominatie gemaakt: *H. Huisers*, theol. doct. en predikant te Pieterburen; *A. Maagh Meijer*, pred. te Vries; *M. J. Adriani*, pred. te Westerlee; *J. Rijkens*, pred. te Akkrum; *J. Boeles*, theol. doct. en pred. te Hornhuizen; *E. Tonkes*, pred. te Hellum; *H. W. Hemmes*, pred. te Oostwold; *J. G. Borgesius Hemmes*, pred. te Eext; *J. Eikema*, pred. te Oterdum; *B. F. Jansonius*, pred. te Opwierda; *J. Luining Speckman*, pred. te Bergum; *J. Borgesius*, proponent te Oude Pekela; uit welke nominatie de beide eerstgenoemden aan den Unicus Collator, den heer mr. *J. Rengers Hora Siccama van Farmsum*, te Hoogezand, zijn voorgedragen, ten einde electie te doen, en is daarvan door zijn weled. gestr. benoemd tot predikant te Farmsum de weleerw. zeer gel. heer *H Huisers*, theol. doct. en pred. te Pieterburen, en alzoo beroepen door den kerkeraad.

— Te Harderwijk is tot predikant beroepen ds. *A. van Herwaarden*, thans te Fijnaard; en te Oenkerk c. a. ds. *P. van Kleffens*, thans te Akkerwoude c. a.

Te Vollenhoven is, ter vervulling der vacature, ontstaan door het vertrek van ds. *H. Uden Masman*, naar Meppel, uit het vroeger opgemaakte drietal tot predikant beroepen de weleerw. zgel. heer *Schevenbeek*, predikant te Elst.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 9 Nov., kapit. *de Vries* op Hoop van Zegen, van Hamburg; *de Jonge* Alida Geziena, van Bremen; *Schaaf* Tjakelina, van Hoekzul; den 10den *Brouwer* Lammina, van Riga; *Koens* de Jonge Rudolf, van Nieuwharlingerzijl; *Jonker* Sieberdina, van Husum; *Lodewijks* Arendina Sophia, van Caroliemerzijl; den 11den *de Groot* Sieka, *Stuil* Margretha Gesiena en *Jonkhof* de Hoop, alle drie van Petersburg. — Te Texel den 8sten *Koster* Argo, van Dantzig; *de Groot* Johanna Jacoba, van Frederikstad; den 9den *Lovius* Waakzaamheid en *de Boer* Gesina, beide van Petersburg; *Tiktak* Jantina Femmechiena en *de Boer* Concordia, beide van Frederikstad. — In het Vlie den 9den *Pot* Catharina Elisabeth, van Riga; *Bleeker* Zwaantje Cornelia, van Memel; *Puister* Fennegina, van Koningsbergen; *Kuiper* Hendrika Hillegiena, van Dantzig; *Hazewinkel* Arendina Harmina, van Frederikstad; *de Groot* Concordia, van Drammen. — Te Helvoet den 10den *Huisman* Hendrika en *Steen* Sieke van der West, beide van Petersburg; *Lukens* Gesina Johanna, van Libau. — Te Vlissingen den 9den *de Jonge* Castor, van Riga; *Meyer* Anna Catharina, van Koningsbergen. — Te Brielle den 9den *Pluktje* Telsia en *van der Laan* Hermanus, beide van Bergen. — Bij Folkstone den 7den *Gialts* Helena, van Catania naar Dordrecht. — Te Cardiff den 6den *Kolk* Jonge Boll, van Bristol. — Te Yarmouth den 6den *Paap* Margaretha, van Sonderburg naar Hull. — Te Emden den 6den *Drewes* Twee Gezusters, van Antwerpen. — Te Bremerhaven den 6den *Schoemaker* Friederike, van Rotterdam, met verlies van anker en ketting; *Stuitje* Jochemina, van Delfzijl. — Te Hamburg den 8sten *Zuininga* Frouwina Steenhuizen, van Antwerpen; den 10den *Hoek* Herstelling, van Warverort. — Te Flensburg den 7den *Schaaf* Johanna Jacoba, van Stettin. — Te Travemunde den 8sten *Scholtens* Maria, van Grangemouth. — Te Bolderaa den 30 Oct., *Mulder* Marchina, van Hamburg.

Binnengekomen te Amsterdam den 11 Nov., kapit. *Ouwehand* Westphalia, van Hull. — Te Texel den 11den *Veling* Catharina, van Newcastle. — In het Vlie den 10den *de Haan* Aleida Aleida en *Karst* Martha Aleida, beide van Dantzig; *van Peer* Aukjen, van Assens; *Eisinga* Onderneming, van Odensee; *Top* Clasina Margaretha, van Oudsoen; *Zoutman* Geertruida, van Catingsiel; *Sap* Vriendschap, van Frederikstad naar Groningen. — Te Helvoet den 10den *Mulder* Jantina Gesina, van Rouaan. — Te Baltimore den 23 Oct., *Brouwer* Ida Gesina, van Wilmington naar Amsterdam, zal met de volgende tij de reis voortzetten. — Bij Douvres den 8sten *Duintjer* Catharina, met gebrek aan proviand. — Te Nakskov den 1sten *Stuitje* Catharina Lutgarda en *Folders* Weldaad, beide van Hamburg. — Te Rendsburg den 7den *Bontekoe* vr. Geertruida, van Stege naar Holland; *Bekkering* Catharina Annegina, van Rostock naar Amsterdam; *Smit* Annegina Engelina, van Stettin naar Rotterdam; den 8sten *Kroon* vr. Wicherdina, van Nestaed naar Holland; *de Jonge* Annegina, van Stege naar Holland; den 9den *de Winter* Catharina, van Stettin naar Groningen; *de Vries* Hoop op Welvaart, van Odensee naar Amsterdam; *de Haan* Jantina Gesina, van Kiel naar Rotterdam. — Te Agger-Kanaal den 28 Oct., *Sap* Margaretha Everarda, van Delfzijl naar Nijekiöb.

Vertrokken van Amsterdam den 10 Nov., kapit. *Kleyn* Maria Magdalena, naar Hamburg; den 11den *Ouwehand* Vereeniging, naar Marseille; *de Jong* Mina, naar Hull. — Van Texel den 9den *Giezen* Nyverdal, naar Dundee; den 10den *van der Zee* de Jonge Albert, op avontuur. — Uit het Vlie den 7den *Flik* Katharina, naar Newcastle. — Van Havanna den 12 Oct., *Meyer* Germania, naar Bremen. — Van Liverpool den 7den *Bossinga* Amicitia, naar Bremen. — Van Bremerhaven den 7den *Bakker* Annechina, naar Randers; *Scherpbier* Goede Verwachting, naar Engeland. — Van Hamburg den 8sten *Kramer* Rensina, naar Groningen. — Van Dantzig den 6den *Schuur* Aaltje Pronk, naar Lorient. — Van Pillau den 6den *de Boer* Hoop en Verwachting, naar Holtenau. — Van Bolderaa den 31 Oct., *Scholtens* Rehobohodt, naar Antwerpen; *Potjewijd* Aida Petronella, naar Elseneur; den 2 Nov., *Bolhuis* Roelfina Gesina, *Bontekoe* Jonge Lucas, *Bekkering* Ariance en *Jaski* Alida Theodora, allen naar Elseneur; *Zwaal* Barend, naar Londen.

Zeilklaar te Newyork den 23 Oct., kapit. *Hoek* Johanna Hendrika, naar Amsterdam. — Te Newcastle voor den 7 Nov., *Waterborg* Persina en *Oldenburger* Alida, beide naar Amsterdam; *van der Veen* Twee Gebroeders, naar Harlingen; *Veeling* Catharina, naar Kampen.

Vertrokken van Amsterdam den 11 Nov., *de Boer* Willem Carel, naar Napels; *Postema* Martha, naar Liverpool. — Uit het Vlie den 10den *Kuipers* vr. Maria, naar Middlesbro; *Gust* Anthonia Francina, naar Koningsbergen; *van Laten* Annegina, naar Rostock. — Van St. Nassire den 7den *Potjer* Elsje, naar Rotterdam. — Van Bridlington den 9den *Mulder* Zorg en Vlijt, naar Seaham. — Van Swinemunde den 7den *Rosema* Jantina, naar Rouaan.

In lading te Londen den 7 Nov., *Ketelaar* de Hoop en den 8sten *Vos* Jantina, beide naar Amsterdam.

ZOUTKAMP, 11 Nov. Binnengekomen den 9 Nov., kapit. *Kliphuis* Juffer Grietje en den 11den *Top* Onderneming, beide van Frederikstad. — Vertrokken den 10 Nov., kapit. *Joosten* Hillechina, naar Southampton; *Tolner* de Levant, naar Newcastle en *Croo* Willem Frederik, naar Londen. — Zeilklaar den 10 Nov., kapit. *Spanjer* Katrina Sofia, naar Londen.

AMSTERDAM, 11 Nov. De Nederlandsche smak de Vrouw Janneke, kapit. *Visser*, van Osterrisoer met hout naar Edam, is, volgens brief van Terschelling van den 7den dezer, in den nacht van den 5den op den 6den dezer aldaar gestrand, doch het volk gered.

— Aangaande het schip Roelfina, kapit. *Kleindijk*, van Frederikstad naar Delfzijl, op het Koperzand gestrand, wordt volgens brief van Delfzijl van den 9den dezer, gemeld, dat een gedeelte van den inventaris geborgen en te Norden was aangebragt; het volk was gered.

BRIELLE, 10 Nov. De Fransche sloep Alida, kapit. *Agnes*, van Rouaan naar Groningen, tegen den Westplaat gestrand, is weder af en door de stoomboot Brouwershaven alhier binnengebragt.

AMELAND, 6 Nov. Gisteren is in het gat alhier gestrand, een kof, smak of galjas, waarvan men door de geweldige zee niets kon onderscheiden, dan dat een man zich in den top van een der masten bevond, door de spoedig invallende duisternis en hooge zee heeft men met de reddingboot geen hulp kunnen verleenen; heden is alhier eenig wrakhout aangespoeld, waaronder een blaauw of groen geschilderd naambordje, waarop „*Diana.*"

DORNUMERZIJL, 6 Nov. Het schip Harmina Catharina, kapit. *O. T. Pik*, van Schulperzijl naar Amsterdam, is alhier zwaar lek binnengebragt.

RAMSGATE, 7 Nov. Het schip Komeet, kapit. *Zeijlstra*, van Londen naar Amsterdam, is alhier met overgeworpen ballast binnengeloopen, na op de hoogte van Texel een' hevigen storm doorgestaan te hebben.

CROONSTAD, 30 Oct. Het ijs langs de kust heeft zich aanmerkelijk vermeerderd; de golf en de reede zijn met sneeuwijs bedekt; de post van St. Petersburg is niet aangekomen.

REVAL, 31 Oct De Nederlandsche kof Klasina Maria, kapt. *H. J. Douwes*, van Nerva, met vlas naar Elseneur, is gisteren morgen bij deszelfs vertrek van hier gestrand, vol water geloopen en zal weg zijn, doch het volk gered; men hoopt, indien de storm bedaart, nog van de lading en den inventaris te bergen.

CHRISTIANSUND, 25 October. Het schip *Antje Witsenburg*, kapt. Boomgaard, van Archangel naar Groningen, is den 20sten dezer, alhier lek en ontramponeerd binnengeloopen; de lading is beschadigd en moet gelost worden.

215de STAATSLOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse.

5de Lijst. No. 10787 een prijs van *f* 1000. — *6de Lijst.* No. 16050 en 3112 beide een prijs van *f* 1000. — *7de Lijst.* No. 7698 een prijs van *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

Van af den 7den tot en met den 13den November 1851 zijn te *Groningen* geboren 9 zoons en 11 dochters; gehuwd 3 paren; overleden 10 ouden en 18 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN ENZ.

GRONINGEN, 11 *November.*

TARWE.	Zw. Zand 64 ℔ *f* 4,20	Bl. Voer 38 ℔ *f* 2,50
Oude Bak 72 ℔ *f* 7.40	Veen 64 » » 4,10	» 40 » » 2,70
N. Oml. 68 » » 5.95	» 66 » » 4,40	Zw. Voer 36 » » 2,25
» 70 » » 6,35	N. GERST.	» 38 » » 2,40
» 72 » » 6,75	N. Winter 56 ℔ *f* 4.00	» 40 » » 2,55
» Old. 68 » » 5,75	» 58 » » 4,30	BOONEN.
» » 70 » » 6,15	Dito 60 » » 4.60	N. Paardeb. *f* 3,75 *f* 4,75
» » 72 » » 6,55	Knobbe 58 » » 4,00	ZADEN, ENZ.
ROGGE.	» 60 » » 4,30	Gr. Gortp.m. *f* 6.50 *f* 7.25
N. Inl. 66 ℔ *f* 5,70	» 62 » » 4,60	Par. 100 N. ℔ *f* 9,75 a *f* 13
» » 68 » *f* 6,00	N. HAVER.	Koolz. *f* 9,25.50
» » 70 » » 6,30	Dikke 38 ℔ *f* 2 50	Oostfr. dito *f* 9,50,60,75
O. » 66 » » 5,55	» 41 » » 2,70	Zomerz. *f* 5,50 a *f* 6,75
» » 68 » » 5,85	» 44 » » 2.90	Boterz. *f* 6 a *f* 7
N. BOEKWEIT.	» 46 » » 3,05	G. Mostz. *f* 7 tot *f* 9,50
Gr. Zd. 62 ℔ *f* 4.05	» 48 » » 3,20	Raapol. p. v. *f* 30
64 » » 4,35	» » »	Prijs der Boter
66 » » 4,65	Bl. Voer 36 » » 2,35	1ste s. ¼ Ton *f* 29
		2de » ¼ Ton *f* 27
		3de » ¼ Ton *f* 24½

Tarwe als voren. — Rogge en Boekweit in een doen. — Gerst over 't geheel niet driftiger. — Dikke Haver in een doen, Voersoorten wel zoo aangenaam. — Boonen en Gort als voren. — Koolzaad met trage koopers.

ROTTERDAM, 10 *November.* Tarwe: de aanvoer Zeeuws., Vlaams. en Overm. was heden niet groot en ging tot ruim vorige prijzen goed van de hand; goede en puike Nieuwe *f* 7,80 à *f* 8,20; Mindere *f* 7,10 a *f* 7,70; goede en puike jarige *f* 7,10 a *f* 7,50; Mindere *f* 6,30 a *f* 7; Roode en Pools. als voren aan gebruikers: 162, 164 ℔ Jar. Hoogl. Kleefs. *f* 270, *f* 274, *f* 280; 166 ℔ N. dito *f* 280; 159, 160 ℔ Jar. Kleefs. *f* 255, *f* 260; 160 ℔ O. dito *f* 268; 164 ℔ Nieuwe Bovenl. Ris *f* 265; 159 ℔ O. witb. Pools. *f* 290. — Rogge stil: Overm., Zeeuws. en Vlaams. *f* 5,70 a *f* 6,40; voorts 152 ℔ N. Limb. *f* 183; 150 ℔ O. Frans. *f* 190; 150 ℔ Nieuwe dito *f* 180; 144 ℔ Coursche, te Delfshaven, *f* 188; 142 ℔ O. Arch. *f* 170; in publieke veiling 117, 118 ℔ (Amsterdamsche schaal, ligt beschad. N. Archangel, 2 kavelingen, *f* 173. — Gerst: Zeeuws., Vlaams. en Overm. Winter *f* 4,50 a *f* 4,80; dito Zomer *f* 4,40 a *f* 4,65; voorts 130 ℔ N. Libau, in Entrep., *f* 157. — Haver slap: Zeeuws. en Inl. Korte *f* 2,90 a *f* 3,50; dito Lange *f* 2,20 a *f* 2,70. — Boekweit, op 140 ℔ N. Noordbrab. *f* 152, *f* 154, *f* 156, *f* 157; dito Grootbrab. *f* 152; dito Vlaams. *f* 150, *f* 151, *f* 152; O. Frans. *f* 130 a *f* 135. — Erwten: Zeeuws. Groene *f* 5,80 a *f* 6,90; Groote dito *f* 7 a *f* 8; dito witte *f* 6 a *f* 6,80; dito Graauwe *f* 6 a *f* 7,50; Gelders. dito *f* 8 a *f* 10. — Boonen: Zeeuws. en Walch. Witte *f* 7,25 a *f* 9; dito Bruine *f* 7 a *f* 9; dito Paardenboonen *f* 4,70 a *f* 4,90. — Koolzaad: Zeeuws. en Vlaams. van 47 tot 49½ p. vl.; Overm. 48½ p. vl.; Flakkeesch 45 tot 47½ p. pl.

AMSTERDAM, 10 *November.* Vriesche Boter *f* 42 à *f* 44; Kuijnder *f* 38 à *f* 40; Kamper *f* 37 à *f* 40; Deventer *f* 29 à *f* 34; Zwolsche *f* 33 à *f* 37.

AMSTERDAM, 12 *November.* In Tarwe niets omgegaan. — Rogge ruim prijshoudend, in entr: 122 ℔ Frans. *f* 183. In cons: 123 ℔ N.-Brab. *f* 188; 114 ℔ o. gedr. *f* 166, *f* 168; 115 ℔ dito *f* 168. — Gerst zonder handel. — Nog verkocht: 122 ℔ Pruiss. Rogge in entr. *f* 185, bij partij.

Koolzaad onveranderd; Holsteinsch 51½ p. vl.; op 9 vat dadelijk 53 p. vl.; Oct. 58½ p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk williger, op levering van het volgende jaar in een doen; op 6/w. *f* 32; Vlieg. *f* 31 a 25 a *f* 31; Dec. *f* 30,75—30.75 a 50; Mei *f* 32.75; Sept. *f* 33,75 a *f* 34; Oct. *f* 34. — Lijnolie williger; op 6/w. *f* 35; Vlieg. *f* 34. — Hennepolie op 6/w. *f* 37,50; Vlieg. *f* 36,50.

LONDEN, 7 *November.* Vreemde Boter vond heden een' zeer goeden kooplust en beste Vriesche bedong 88 à 100 sh.; Kamper en Zwolsche 88 à 90 sh.; Bossche 66 à 70 sh.

Van den 10den. Beste Vriesche Boter 6 à 8 sh. hooger en werd heden aan wal tot 100 à 102 sh. verkocht. Gedurende de afgeloopen week werden 7180 v. van buitenl. aangevoerd.

LONDEN, 10 *Nov.* Hetgeen van inl. Tarwe ter markt kwam, werd tot de volle prijzen van den vorigen Maandag gereedelijk weggekocht; puike kwal. bedong zelfs iets meer. Vreemde ging tot vorige koersen bij kleinigheden van de hand. Gerst 1 sh. hooger. Haver lusteloos op de prijzen van ll Maandag. Erwten souteneerden de notering der vorige week en Boonen waren 1 sh. duurder.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 11 Nov. De heden alhier gehoudene markt van horenvee leverde groote drukte op. De markt was gevuld met vee en er waren pl. m. naar raming 1150 stuks aangevoerd. In den beginne was er weinig handel, doch dezelve werd in het laatst der markt levendig. Het vette ging van 12—15 cents het halve Ned. ℔ en van het aangevoerde is meer dan de helft onverkocht gebleven. Tijg- en vaalmelkte koeijen hadden eenen goeden prijs en bepaalde zich, de beste soorten van ƒ 75— ƒ 90, de handel was levendig. Hollandsche en Friesche koopers deden eenen goeden handel, maar er werden toch grooter aankoopen verwacht.

WINSCHOTEN, 10 Nov. De veemarkt heden alhier gehouden werd niet zoo druk bezocht als in de vorige week, de handel was evenwel vrij levendig en de prijzen hooger, vooral die der vette koeijen, voor puik vet vee werd 14 en 15 cent het halve Ned pd. geboden, ook in melkkoeijen en varkens was de handel zeer levendig.

LONDEN, 10 Nov. De aanvoer van buitenslands bestond de vorige week in:

	Runder.	Schapen.	Lamm.	Kalveren.	Varkens.
	1465	5707	—	122	308
waaronder van:					
Amsterdam	84	1052	—	19	10
Rotterdam	452	1818	—	—	—
Dordrecht	60	246	—	17	—
Harlingen	262	1230	—	21	261
Nieuwe Diep	69	1122	—	—	—

Aan de markt waren beden:

	Inl.	Buitenl.		Inl.	Buitenl.
Runderen	5282	1784	Kalveren	364	309
Schapen	26780	5560	Varkens	510	60

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 12 November.

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 57$\frac{7}{16}$, 57⅜, 57¼; Dito Certific. 3 pCt. 66⅞, 67, 66$\frac{15}{16}$; Dito Dito 4 pCt. 88⅜, 88¼; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 87⅛, 87⅜. — BELGIE, bij Rothschild 2½ pCt. 46⅜, 46¾. — FRANKRIJK, Oblig. 3 pCt. 51$\frac{1}{16}$. — SPANJE, L. bij Ardoins v. 85 ₤ 5 pCt. 15¼, 15⅜; Dito Dito van 510 ₤ 5 pCt. 15$\frac{7}{16}$, 15⅜; Dito bij Dito, Onbep. Stukken 5 pCt. 15$\frac{1}{16}$; Dito 3 pCt. 38, 38⅛; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 34⅞; Coup. Ard. 7⅞; Passive 5. — PORTUGAL, te Londen 4 pCt. 33$\frac{1}{16}$, 33⅛, 33$\frac{3}{16}$. — RUSLAND, Obl. Hope 1798 en 1816 5 pCt. 104⅞, 104¾, 104⅝; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 103⅞, 103¾, 103⅞; Certific. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 94½; Dito 4½ pCt. 99⅛, 99$\frac{3}{16}$; Dito bij Hope 4 pCt. 87⅞, 88; Dito bij Stieglitz en Co. 4 pCt. 87⅜; Certific. te Hamburg 5 pCt. 100; Inschr. in Assign. 6 pCt. 65¼; Certific. v. dito 6 pCt. 65⅛. — POLEN, Certific. 4 pCt. 76½. — OOSTENRIJK, Metalliek 5 pCt. 69⅞, 69⅝; Dito 2½ pCt. 35⅞; Dito Nieuwe 2½ pCt. 36$\frac{1}{16}$, 36⅛; Dito Nieuwe 5 pCt. 77⅞, 77$\frac{13}{16}$, 77⅝; N. Weener Loten v. 250 fl. 283; Amerik. Bankactien 2$\frac{1}{16}$, 3; Denem. 5 pCt. 99⅝; Braz. 5 pCt. 88⅝, 89; Mex. 24, ¼, ⅛; Grenada 1⅞ pCt. 14¼; Venez. 3 pCt. 34⅛; 5 pCt. Metall. letter B 76⅛, ⅛.

Van Holl. fondsen valt heden weinig of niets te vermelden.

Van vreemde effekten was de omzet in Spaans. bij Ard. tot iets verbeterde prijzen, vrij levendig.

Portug. goed prijshoudend.

Van Russische was eenige meerdere vraag naar 4 pCts.

Voor Oostenr. vertoonden zich, tot verhoogde koersen, in alle soorten veelvuldige koopers.

Ook Mex. waren tot verbeterde prijzen meer gewild.

Brazil. 1824 v. 200 ₤ 87; Gren. Onb. St. 1¼ pCt. 13⅜.

Koers van het Geld: Beleening 2½, Prolongatie 3, Disconto 2 pCt. Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 57⅜; Ard. a 510 ₤ 15$\frac{7}{16}$ a ⅜; Binnenl. 3 pCts. 34⅞; Metall. 5 pCt. 69¾; Dito 2½ pCt. 36½ a ⅝.

ADVERTENTIEN.

*** De **LESSEN** over **TECHNOLOGISCHE SCHEIKUNDE** zullen, te beginnen met **Maandag den 17den November 1851**, gegeven worden des MAANDAGS en DINGSDAGS, 's namiddags ten 5 uur, in het SCHEIKUNDIG LABORATORIUM der HOOGESCHOOL.

P. J. VAN KERCKHOFF.

*** **VERGADERING** van de LEDEN van het **BAL**, op ZATURDAG den 22sten November 1851, des namiddags te 4 uur, in het CONCERTHUIS. — BALLOTAGE.

Diegenen, die LEDEN wenschen te worden van het **BAL**, worden verzocht, zich aan te melden bij Mr. J. J. CANTER CREMERS, Penningmeester der Directie.

Het EERSTE BAL is bepaald op DINGSDAG den 16den December 1851, des avonds te half zeven.

SCHOUWBURG TE GRONINGEN.

Op MORGEN ZATURDAG den 15den dezer, te 6 uur: **HEDWIG, DE BANDIETENBRUID**, Ridder-Tooneelspel in 3 Bedrijven, met nieuwe Decoratiën en Costumes; daarna: **CHRISTINA VAN RUSLAND**, Blijspel met Zang in één Bedrijf. PLAATSEN zijn te bespreken en KAARTJES te bekomen bij den Bureaulist P. DE KONING, in de Zwanenstraat.

De ondergeteekende heeft de eer, het Kunstminnend Publiek uit te noodigen tot het **CONCERT**, hetwelk zij denkt te geven op MAANDAG den 17den November e.k., des avonds te half zeven, in de GROOTE CONCERTZAAL. De KAARTJES en PROGRAMMA'S zullen aan de Inteekenaren worden bezorgd.

F. SMITH.

De Entrée is ƒ 0—99. Voor HH. Militairen en Studenten ƒ 0—50. Kaartjes te bekomen aan het Concerthuis.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

Vijftigjarige Huwelijksvereeniging
van
H. H. MULDER
en
W. S. VAN DELDEN.
NIEUWE PEKELA, 12 November 1851.

*** Getrouwd
R. H. VELTMAN, van *Noorddijk*,
met
A. H. BUIRMA, van *Helpman*.
HELPMAN, 12 November 1851.

*** Bevallen van een' *ZOON* B. HESSELINK, geb. HESSELINK.
GRONINGEN, 8 November 1851.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON J. JANSEN, geliefde Echtgenoot van
J. H. STEGHGERS,
Katechizeermeester.
GRONINGEN, 13 November 1851.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER L. A. COLLARD, geliefde Echtgenoot van
H. K. ROESSINGH,
Predikant.
HAREN, 13 November 1851.

*** MIDWOLDA, in *'t Oldambt*, 7 November 1851. Heden overleed zeer zacht, na een langzaam verval van krachten, mijne geliefde Echtgenoot J. O. BOSGRA, in den ouderdom van ruim 36 jaren.
O. DE LEEUW, O.Z.
Eenige kennisgeving.

*** Heden trof ons de gevoelige slag door het overlijden van mijne jongste Dochter KLAZIEN, in den ouderdom van ruim 22 jaren; eene langdurige sukkeling maakte een einde aan haar bloeijend leven. Allen, die haar in den omgang gekend hebben, zullen haar met mij betreuren.
GRONINGEN, 10 November 1851.
Wed. **ALBERT MEIJER**,
geb. **BLOEM.**

*** Heden ontsliep, na eene hevige ziekte van 5 weken, zacht en kalm, mijn innig geliefde Echtgenoot HERMANUS FREDERIK LAMPING, in den ouderdom van ruim 34 jaren, mij uit eene hoogst gelukkige echtvereeniging van ruim 8 jaren 3 Kinderen nalatende.
NIJEVEEN, 9 November 1851.
H. H. BORGESIUS,
Wedw. LAMPING.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 67 jaren, de Heer H. RUDING, in leven *Kapt.-Adj. der d.d. Schutterij hier ter Stede, Ridder der Mil. Willemsorde 4de Klasse.*
GRONINGEN, 10 November 1851.

*** Na eene korte ongesteldheid overleed heden, op het onverwachtst, tot onze diepe droefheid, ons geliefd eenigst Zoontje WILLEM, in wiens bezit wij ons slechts zeven maanden mogten verheugen.
GRONINGEN, 11 November 1851.
J. H. VAN DE WEIJER.
C. J. VAN DE WEIJER—LA HAIJE.
Eenige kennisgeving.

*** GARNWERD, 11 November 1851. Heden namiddag overleed, na eene kortstondige ziekte van zes dagen, mijn Echtgenoot PIETER MEINDERTS WIERINGA, in den ouderdom van 41 jaren en na eene echtvereeniging van 3 jaren, nalatende 4 Kinderen, welke het verlies van eenen Vader nog niet kunnen beseffen, en acht Aangehuwde, die het overlijden met mij betreuren.
J. J. VAN DER HEIDE,
Wed. P. M. WIERINGA.

VERKOOPING VAN BOEKEN,

waarbij vele belangrijke werken over GESCHIEDENIS, GODGELEERDHEID, LETTERKUNDE, GENEES-, HEEL- en ARTSENIJMENGKUNDE, ENZ., benevens eener fraaije COLLECTIE **PLATEN, KAARTEN, PHYSISCHE** en andere **INSTRUMENTEN**, LIEFHEBBERIJEN, BOEKENKASSEN, ENZ., op DONDERDAG den 27sten November 1851 en verv., door en ten Huize van **R. J. SCHIERBEEK**, in de Guldenstraat, bij wien de CATALOGUS à 10 Cts. is te bekomen.

WERKTUIGKUNDE.

GEBR. MULLER, te *'s Hertogenbosch*, hebben alom verzonden:

De DERDE AFLEVERING VAN HET

KORT BEGRIP DER WERKTUIGKUNDE.

HANDLEIDING
BIJ ONDERWIJS EN ZELFOEFENING,
DOOR
THOMAS TATE.
Vrij gevolgd naar het Engelsch, door
P. M. BRUTEL DE LA RIVIÈRE,
Math. et Phil. Nat. Cand.

Met nog ééne Aflevering — die eerstdaags verschijnt — is dit even belangrijk als keurig uitgevoerd Boek kompleet. Niet minder dan 220 fraaije Houtsnêegravuren strekken tot verduidelijking van den tekst. De prijs voor het geheele Werk is ƒ 3,60.

*** In alle Boekwinkels is door **G. B. VAN GOOR**, te *Gouda*, verkrijgbaar gesteld: het PROSPECTUS met 8 bladzijden tot **Proeve van Bewerking** van een nieuw

GEOGRAPHISCH WOORDENBOEK

DER GEHEELE AARDE, door

J. KRAMERS, Jz.

In één Boekdeel kompleet.

TEGEN DEN ZEER GERINGEN PRIJS VAN 15 GULDEN.

Dit Woordenboek, naar de *nieuwste* en *beste* in- en uitlandsche bronnen met de meeste zorg bearbeid door eenen voor die taak allezins berekenden Schrijver, zal, ondanks zijn betrekkelijk geringen omvang (ten gevolge zijner fraaije typographische uitvoering slechts **één lijvig Boekdeel**), al het belangrijke en wetenswaardige uit de Aardrijkskunde, Statistiek en Volkenkunde bevatten, dat elders den inhoud van **vele Boekdeelen** uitmaakt, en alzoo voor ieder cene zoo gemakkelijke als getrouwe Vraagbaak zijn.

*** Bij de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, wordt met succes gedebiteerd:

TAFEL

OF

BEREKENING DER HUUR OF RENTE

VAN

EIGENDOMMEN.

Prijs **50** Cents.

In dit Handboekje kan met een' oogopslag worden gezien hoe veel men voor een' Eigendom moet besteden, als men slechts bepaalt naar hoe veel percent men zijn geld wil beleggen, en is dus zoo al niet onmisbaar, toch *hoogst gerijfelijk* voor Renteniers en andere Bezitters van Eigendommen.

De **HOUDERS** van het **COGNOSSEMENT** over de LADING **ROGGE** te **ROUAAN** geladen en voor **GRONINGEN** bestemd, geborgen uit het nabij *Brielle* gestrand geweest zijnde FRANSCHE SCHIP **ALIDA**, Kapitein JOSEPH AGNES, worden verzocht, zich zoo spoedig mogelijk aan te melden ten Kantore van de Cargadoors JOHS. OOMS, Ez., en Comp., te *Rotterdam*.

Woensdag den 19 November

1851, des namiddags te 2 uur, zal, voor de Bovenwoning bewoond geweest door Mej. de Wedw. DINCKGREVE, bij het Koudegat, te *Groningen*, publiek worden verkocht: derzelver nagelaten nette **INBOEDEL**, bestaande in MAH. LINNENKAST, 1 DITO en andere TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, LINNEN, BEDDEGOED, VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN en hetgeen meer zal worden gepresenteerd. — Te bezien op den Verkoopdag van 10 tot 12 uur.

Al degenen welke iets van bovengenoemde Erflateres mogten te VORDEREN hebben of aan dezelve VERSCHULDIGD zijn, worden verzocht daarvan Opgave te doen, binnen 8 dagen na heden, ten Kantore van den ondergeteekende.

GRONINGEN, 13 November 1851.
Mr. J. W. QUINTUS,
Advokaat en Notaris.

Verkooping te Stroobos.

De Notaris **H. DE VRIES**, te *Augustinusga*, zal, ten verzoeke van den Heer A. ALMA, Notaris te *Bergum*, als gelastigde zijner Principalen, op ZATURDAGEN den 22sten November 1851, in de Herberg van A. W. VEENSTRA, te *Stroobos*, in *Friesland*, veilen, en den 6den December daaraanvolgende, in de Herberg van F. J. VAN DER MEI, aldaar, finaal verkoopen, telkens te 2 uur des namiddags:

I. Het WESTELIJKE GEDEELTE of nagenoeg de HELFT van drie Bunders, vijf Roeden, 20 Ellen kostelijk **GREIDLAND**, gelegen in de nabijheid van *Stroobos*, in de Gemeente *Grootegast*, onder sectie A no. 372.

II. Het OOSTELIJKE GEDEELTE of de WEDERHELFT van gemeld perceel **GREIDLAND.**

III. Den **EIGENDOM** van 31 Bunders, 78 Roeden en 70 Ellen *Behuisd Land*, gelegen op 't *Dorp* onder *Dokkum*, Gemeente *Grootegast*, wordende bij SIMON ROGGES ZIJLSTRA en Vrouw onder vaste beklemming gebruikt, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van ƒ 250, met de GEREGTIGHEDEN, daar toe- en aanbehoorende.

Alles nagelaten door wijlen POPE ALLES LOMA.

IV. Eene **HUIZING**, gemerkt met no. 38, en **ERF**, groot 2 Roeden, 60 Ellen, staande en gelegen te *Stroobos* voormeld, en ten Kadaster bekend in de Gemeente *Drogeham*, onder sectie A no. 235, nagelaten door wijlen POPE ALLES LOMA en KLAASKE DURKS VAN DER VEEN, in tijde Echtelieden te *Stroobos*. — De Huizing dadelijk na de finale Toewijzing, en de Landerijen den 5den Maart 1852 te aanvaarden.

Biljetten te bekomen en Conditiën van Verkoop te vernemen ten KANTORE van den Notaris DE VRIES voornoemd.

LOGEMENT te Dragten.

De Notaris **J. G. VAN BLOM**, te *Dragten*, zal publiek, bij Strijk- en Verhooggeld, presenteren te verkoopen:

Het van ouds gerenommeerde **LOGEMENT, het Wapen van Friesland**, staande op den hoek van de dubbele straat, aan den westkant, bij de brug, te *Dragten*, aan den geprojecteerden Straatweg van *Leeuwarden* naar *Heerenveen*, bestaande in ONDER- en BOVENKAMERS, STALLING voor KOEIJEN en PAARDEN en verdere GERIJFELIJKHEDEN, zoo als het thans bewoond en gebruikt wordt door de Eigenaars R. D. POSTHUMA en Vrouw. Op den 12den Mei 1852 vrij te aanvaarden.

Van de Koopsom kan ⅓ onder het verkochte blijven staan, terwijl het overige ⅓ kan betaald worden op gemakkelijke termijnen.

De Veiling zal plaats hebben in voornoemd Logement, op DONDERDAG den 27sten November 1851, 's avonds te 6 uur.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van den Heer Mr. E. B. STHEEMAN, op VRIJDAG den 5den December 1851, des avonds te zes uur, ten Huize van den Logementhouder SCHRIKKEMA, in het Gemeentehuis te *Scheemda*, in openlijke veiling te verkoopen:

Eene rojale **HEEREN BEHUIZING**, bevattende onderscheidene, meest behangene en geplafonneerde BENEDEN- en BOVENKAMERS, KELDERS, PUT en REGENWATERSBAKKEN, met annexe SCHUUR en STALLING, benevens een' grooten wélaangelegden **TUIN** met BROEI- en TREKKAST, alles staande en gelegen aan de straat te *Scheemda*. De Verkoopconditiën zullen in tijds ten Kantore van den Notaris ter lezing liggen.

Voorts zal in het laatst der maand DECEMBER, op nader te bepalen dag, publiek, voor den tijd van zes jaren, worden verhuurd: 8 Bunders, 49 Roeden en 20 Ellen **GROEN-** en **BOUWLAND**, te *Scheemda* gelegen.

B. HAITZEMA VIËTOR.

Mr. **C. HARTMAN BUSMANN**, Notaris te *Sappemeer*, zal op ZATURDAG den 6den December 1851, des avonds te 6 uur, ten Huize van B. R. BERG, Logementhouder te *Sappemeer*, publiek te Koop presenteren: eene **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR** met 3 B., 68 R., 50 E. LAND, daarachter gelegen aan de Jagerswijk, en 2 B., 21 R., 20 E. BOUWLAND, gelegen te *Spitsbergen*, onder *Sappemeer*, in eigendom bewoond en gebruikt geweest door wijlen PIETER JANS MEIJER en Vrouw.

Informatiën te bekomen ten Kantore van
Mr. C. HARTMAN BUSMANN.

UIT DE HAND TE HUUR:

Eene **HEEREN BEHUIZING** met **TUIN**, staande op het best van de gebuurte te *Kollum*, laatst bewoond geweest door Mr. J. BOLMAN. Te aanvaarden dadelijk of met den 12den Mei 1852. — Inlichtingen te bekomen ten Huize van den Heer H. KLUGKIST HESSE en ten Kantore van den Notaris ANDREÆ, te *Kollum*.

De ondergeteekende zijne **AFFAIRE** wenschende te KWITEREN, biedt zijne **BEHUIZING UIT DE HAND TE KOOP** aan, ook geschikt tot vele andere Affaires; alsmede eene **BEHUIZING** aan het Kattendiep, bewoond door den Commissionair T. F. HUISMAN.

J. H. SELDERS, Goud- en Zilversmid,
in de Steentilstraat.

M. CRONE,

in de **Stoeldraaijerstraat**, te *Groningen*, heeft ontvangen: de **Krimpvrije SAIJET-WOLLEN GARENS**, geschikt voor **alle soort van ONDERKLEEDING.**

PUIKE MALAGA CITROENEN,

per Kist of minder hoeveelheid, zijn tot den zuinigsten prijs te bekomen bij

H. ENSING,
O. Ebbingestraat, nabij den boog.

Let Wel!

Daar de ondergeteekende door eenige Heeren REEDERS van de GROOTE ZEEVAART in staat gesteld is om geheele jaar door **VLEESCH** te kunnen INZOUTEN, zoo maakt hij aan zijne geëerde Begunstigers bekend, dat zijn WINKEL van nu of aan nog meer dan vroeger ruim voorzien zal zijn van **puik beste kwaliteit** van **VLEESCH**; verzoekende gunst en begunstiging.

J. L. SCHAAP,
in de O. Ebbingestraat.

NB. Hij verzoekt LIEFHEBBERS, aanstaanden Zondag zijn' ruim voorzienen WINKEL in oogenschouw te nemen.

LEEST HIER!

Op MORGEN, ZATURDAG AVOND, bij den Vleeschhouwer **J. S. VAN RIJN**, in de Folkingestraat, worden geslagt: 5 uitmuntend zware, vette **JONGE KOEIJEN**, zullen Zondag in haar geheel aan den balk zijn te bezigtigen; belovende eene prompte en civiele bediening.

Er worden GEVRAAGD, in *Groningen*: Een **BEDIENDE** en **WINKELJUFVROUW**, ervaren in het VAK van **Manufakturen**, benevens een **JONGELING** en eene **JONGE JUFVROUW**, niet boven de 16 jaren oud, om in het vak opgeleid te worden. Adres met *franko* Brieven, onder letter H, aan het Huur- en Verhuurkantoor van

B. HOUWERZIJL.

GRONINGEN, 13 November 1851.

NB. Ook wordt er een **LEERLING** in een **Kruidenierswinkel** gevraagd. Brieven *franko*.

Een **BAKKERSKNECHT**, zijn Werk grondig verstaande, en van goede Getuigschriften voorzien, kan dadelijk **WERK** bekomen bij den ondergeteekende. Brieven franko; doch liefst in Persoon.

NIEUWE SCHANS, 12 November 1851.
J. WARNDERS.

Eene **GEHUWDE VROUW**, wier Kind is overleden, volop van Zog, biedt zich aan om het nemen van een **KIND** aan de **BORST**. Te bevragen bij H. BERENDS, Stoelmaker in de Vischstraat, nabij den Vischhoek.

Te Groningen, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.